unesco

Aruba
National Commission

ANNUAL REPORT 2025

Dit jaarverslag is alleen digitaal beschikbaar.

Inhoudsopgave

Afkortingen/Acronyms 5

Summary 6

Highlights 2025 8

Hoofdstuk 1: Inleiding 18

Hoofdstuk 2: UNESCO Aruba 19

2.1 Nationale UNESCO Commissie Aruba 19

2.2 Secretariaat 19

Hoofdstuk 3: Het Participatie Programma 20

3.1 Doelstelling Participatie Programma 20

3.2. Uitvoering PP 2024-2025 20

Hoofdstuk 4: Werkgebieden 22

4.1 Specialistische kerntaken & Werkgebieden 22

4.2 Normstellende instrumenten UNESCO 22

4.3 Stakeholdersengagement, kerndoelstellingen & Kernresultaten 23

4.4 Onderwijs 23

4.5 Natuurwetenschappen en Oceaanwetenschappen 25

4.7 Cultuur 31

4.8 Communicatie & Informatie 34

4.9 Transversale Thema's 37

4.10 Internationalisering UNESCO Aruba 38

Hoofdstuk 5: Prioriteiten UNESCO Aruba 2025–2027 43

5.1 Inleiding 43

5.2 Transversale prioriteiten 43

5.3 Prioriteiten per werkgebied 43

5.4 Monitoring en evaluatie 44

Bijlage 1: UNESCO 46
Bijlage 2: Nationale UNESCO Commissie Aruba 47
Bijlage 2: vervolg.....48
Bijlage 3: Kerntaak Secretariaat van de UNESCO 49
Bijlage 4: Overzicht Geratificeerde Verdragen en Protocollen in het Koninkrijk 50
Bijlage 5: Overzicht UNESCO International Days 51
Bijlage 6: Internationale Participatie.....54
Bijlage 7: Korte Uitleg PP-Projecten.....55
Bijlage 8: Kalender 2025.....56
Bijlage 9: Youth Forum.....58

Afkortingen/Acronyms

Afkorting	Betekenis
ANA	Archivo Nacional Aruba
AI	Artificial Intelligence
ASPNET	Associated Schools Project Network
BNA	Biblioteca Nacional Aruba
C&I	Communicatie & Informatie
CLL	*Center for Lifelong Learning UA*
COA	Comite Olimpico Arubano
DMIL	Digital, Media & Information Literacy
FL	Futures Literacy
ICG/CARIBE-EWS	The Intergovernmental Coordination Group for the Tsunami and Other Coastal Hazards Warning System for the Caribbean and Adjacent Regions
IOC	Intergouvernementele Oceanografische Commissie
IOCARIBE	IOC Sub-Commission for the Caribbean and Adjacent Regions
IPA	Instituto Pedagogico Arubano
LAC	Latin America and Caribbean
MAB	Man and the Biosphere Programme
MIL	Media and Information Literacy
MOW	Memory of the World
MYE	Meaningful Youth Engagement
NUC	Nationale UNESCO Commissie Aruba
PP	Participation Programme
SDG	Sustainable Development Goals
SIDS	Small Island Development State
SG	Secretaris-Generaal
UNESCO	The United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization
UNOCA	Union di Organisacionnan Cultural Arubano
4LO	Vierlanden Overleg

Summary

Strengthening the UNESCO Family remained an important priority in 2025. Throughout the year, collaboration grew across sectors, visibility increased, and UNESCO values became more clearly reflected in Aruba's institutions and communities. The highlights in this report show how these developments came to life through people, partnerships, and shared purpose.

A historic milestone in 2025 was the inscription of Aruba's slavery-related documentary heritage into the UNESCO Memory of the World International Register. These materials, preserved by the National Library and the National Archives of Aruba, represent an important contribution to documentary heritage in the Kingdom of the Netherlands and the global collective memory.

This achievement was celebrated nationally during the event Memoria, Balor y Dignidad, held on 10 December 2025 in observance of International Human Rights Day. The event brought together professionals working in the fields of human trafficking, labour rights, cultural policy, education, and cultural practice, as well as youth and nature advocates and young people.

Through dialogue and reflection, the event highlighted the enduring relevance of memory, dignity, and collective responsibility, linking human rights violations during the period of slavery to contemporary human rights challenges.

Another major accomplishment was the submission of the first component of Aruba's MAB nomination, representing the culmination of scientific, educational, and community-based collaboration. This step significantly advances Aruba's commitments in blue and green education, environmental stewardship, and sustainable development under UNESCO's global frameworks.

Within the Communication & Information sector, UNESCO Aruba delivered the Participation Programme project "Communication and Information as a Public Good." Through design-based research, youth engagement, collaboration with journalists, and national conversations on MIL/DMIL, digital transformation, and AI ethics, the project helped strengthen public understanding of communication as a pillar of democratic life and social well-being.

Futures Week 2025 further expanded Aruba's capacity in anticipatory thinking. Multi-stakeholder labs, youth involvement, and institutional collaboration laid the foundations for a national Futures Literacy agenda and supported the request to explore establishing a UNESCO Chair in Futures Literacy with the University of Aruba.

Meaningful Youth Engagement (MYE) was visible across all work areas. Young people participated in internships, job shadowing, media productions, community projects, and international fora such as MondiaYouth in Barcelona and the 14th UNESCO Youth Forum in Tashkent, strengthening Aruba's visibility within UNESCO's global youth agenda.

The Participation Programme cycle also stood out as a key highlight. One regional and four national projects were approved, all aligned with Aruba's priorities in sustainability, communication as a public good, gender equality, youth empowerment through futures literacy, digital, media and information literacy. Previously funded projects were successfully implemented demonstrating strong national coordination, partner engagement, and effective governance.

Across all five UNESCO sectors: Education, Natural Sciences, Social and Human Sciences, Culture, and Communication & Information UNESCO Aruba continued to serve as a connector, facilitator, and knowledge partner. The year 2025 demonstrated stronger networks, deeper partnerships, broader participation, and increasing alignment between UNESCO frameworks and national priorities. These developments reinforced Aruba's contribution to UNESCO's mandate of peace, sustainability, and human dignity.

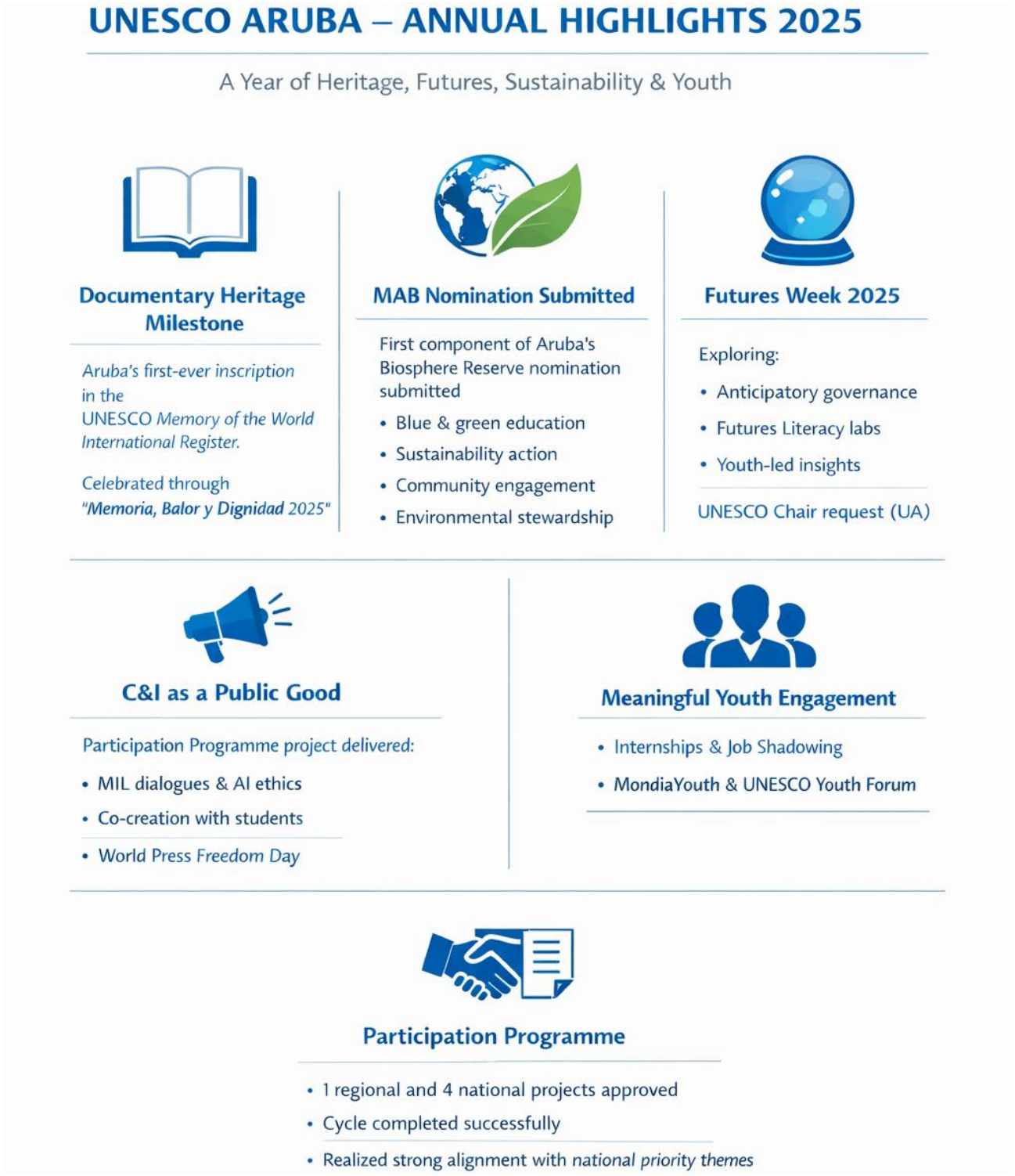
UNESCO ARUBA – ANNUAL HIGHLIGHTS 2025
A Year of Heritage, Futures, Sustainability & Youth
Documentary Heritage Milestone
Aruba's first-ever inscription in the UNESCO Memory of the World International Register.
Celebrated through "Memoria, Balor y Dignidad 2025"
MAB Nomination Submitted
First component of Aruba's Biosphere Reserve nomination submitted
• Blue & green education
• Sustainability action
• Community engagement
• Environmental stewardship
Futures Week 2025
Exploring:
• Anticipatory governance
• Futures Literacy labs
• Youth-led insights
UNESCO Chair request (UA)
C&I as a Public Good
Participation Programme project delivered:
• MIL dialogues & AI ethics
• Co-creation with students
• World Press Freedom Day
Meaningful Youth Engagement
• Internships & Job Shadowing
• MondiaYouth & UNESCO Youth Forum
Participation Programme
• 1 regional and 4 national projects approved
• Cycle completed successfully
• Realized strong alignment with national priority themes

Highlights 2025

Memory of the World 2025

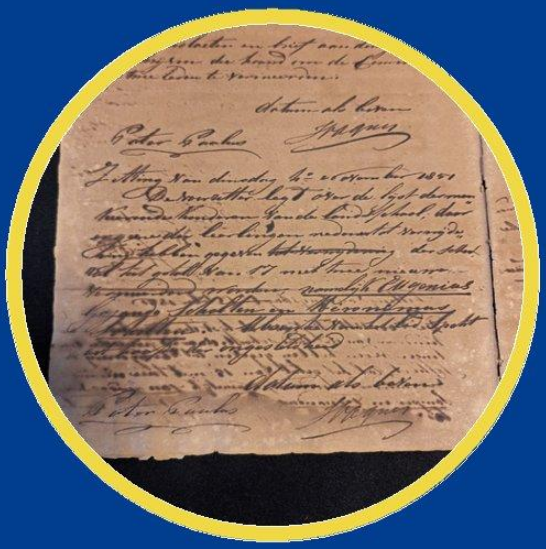

In 2025, Aruba achieved its first inscription in the UNESCO Memory of the World International Register with slavery-related archival documents.

Presented on Human Rights Day, the inscription highlighted how historical records inform ongoing struggles for dignity, equality and justice.

Through public dialogue and regional cooperation, Aruba continues to make its documentary heritage visible and relevant for present and future generations.

unesco
Aruba
National Commission

Futures Week 2025

Futures Week 2025, supported by the Center for Lifelong Learning Aruba, brought together students, educators, creatives and professionals across Aruba to explore how the future is imagined and shaped.

Throughout the week, UNESCO Schools organized in-school Futures activities, where students reflected on their role in tomorrow's society. EduCampus hosted scenario-planning sessions that encouraged critical and creative thinking, while community events like Feelin' HOT! connected climate data, design, and lived experience.

The Futures Day Publication launch showcased youth-driven projects and creative work, followed by scenario presentations delivered by Emerging Twenty Fifty and a Design Academy gallery.

The week concluded with the Youth Media Lab, where young participants engaged hands-on in storytelling and media creation, bringing Futures Literacy into practice.

December
FUTURES WEEK
2025
DON'T MISS OUT!
TUE 02
UNESCO SCHOOLS
Each school will design activities, share knowledge and project related to Futures Literacy in their curriculum.
Diverse locations
WED 03
FEELING HOT - PRESENTATION
Interactive presentation about climate change and the 2023-2024 heatmaps with open dialogue and fun exercises.
Space 67, Caya Betico Croes 65
6:00pm – 8:00pm
THU 04
RE-IMAGINING FUTURES
Immersive experience, presentation, scenario planning and publication 'Designing our Futures'.
Space 67, Caya Betico Croes 65
6:00pm – 8:00pm
FRI 05
LAUNCH YOUTUBE CHANNEL
YOUNG TALK
Launch of our Aruban a youth-led media hub guided by professionals.

Man and Biosphere

- In 2025, Aruba submitted its nomination for the UNESCO Man and the Biosphere (MAB) Programme. The process brought together a wide range of partners: conservation and agriculture NGOs, government departments, the University of Aruba and scientific community, the sustainable section of the Aruba Hotel and Tourism Association, and the Aruba Tourism Authority, with guidance and support from the UNESCO Caribbean Office.

- This early phase focused on mapping the core, buffer and transition zones required for the Biosphere Reserve proposal, defining Aruba's ecological landscape, gathering scientific and community knowledge. The different exercises aimed also to strengthen the links between sustainability policy, environmental education and community participation.

- All partners are fully aware that this nomination is only the beginning of a long journey. Whatever the outcome, the process has already shown how essential it is to build structural, long-term stakeholder engagement. This is not an easy task, but UNESCO Aruba remains committed to fostering collaboration across sectors to advance a shared environmental vision for the future.

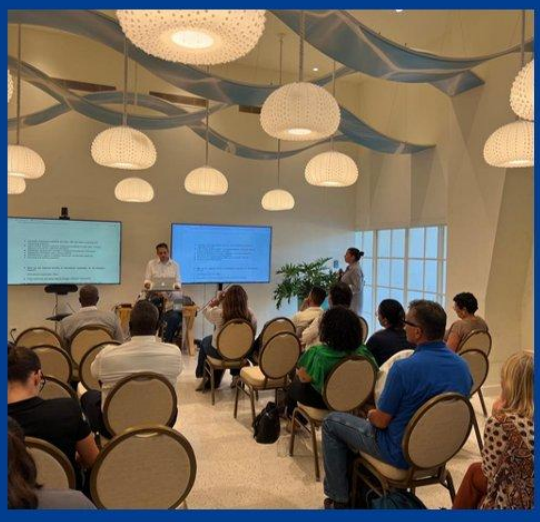

C&I as a public good

In 2025, UNESCO Aruba implemented the Participation Programme project "Communication and Information as a Public Good", exploring how communication, media and access to information support democratic life and social cohesion in Aruba. Through a design-research approach, the project engaged journalists, educators, students, NGOs and civil society organizations, private-sector actors and government representatives in a shared examination of Aruba's communication ecosystem.

Core activities included desk research, as well as:

1. Design sessions with students, during which participants created moodboards, visual concepts and media reflections capturing how communication and information shape everyday life.

2. Cross-sector dialogues and expert interviews, fostering a shared understanding of key issues such as media independence, digitalization, artificial intelligence, transparency, access to information, and Digital, Media and Information Literacy in both formal and non-formal education. These exchanges helped translate UNESCO's normative frameworks into locally meaningful ideas and activities, with particular relevance for a Small Island Developing State.

3. A World Press Freedom Day (WPFD) panel, held under the theme "AI and the Future of Local Media", organized by UNESCO Aruba in collaboration with Aruba's professional association of journalists (RAPP) and the University of Aruba. The panel brought together journalists, policymakers and private-sector actors to discuss the evolving media landscape and the importance of safeguarding information as a public good.

The project resulted in a stronger shared understanding of Communication and Information as a public good, while also highlighting that the sector remains fragmented. It underscored the potential role of UNESCO Aruba in continuing to map the communication ecosystem, connect stakeholders and facilitate ongoing knowledge exchange

unesco
Aruba
National Commission

Participation Programme

- **5** Projects Approved
- **1** Regional | **4** National
- **114,743 USD** amount received
- **100%** Completed in 2025

unesco
Aruba
National Commission

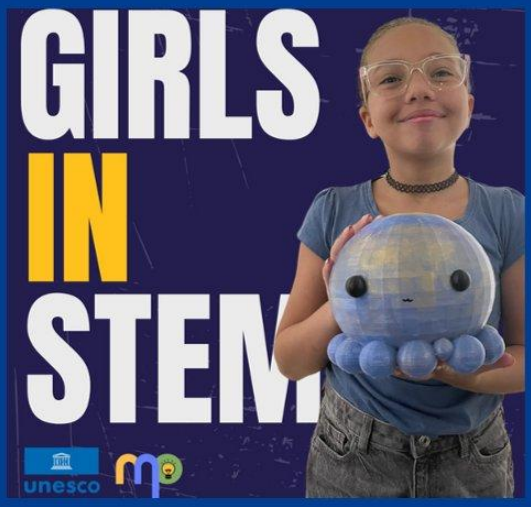

Empowering Students in STEM: 3D Art Exploration

National project | USD 20,000
This project encouraged the participation of women and girls in science, technology, engineering and mathematics.
It focused on skills development, empowerment and advancing gender equity in STEM fields.

- **https://www.facebook.com/share/15U2PhYczPN/?mibextid=wwXIfr**

Aruba Youth Media Lab

National project | USD 20,000
The Youth Media Lab strengthened young people's voices through media production, storytelling and dialogue.
Participants developed communication skills while engaging with social and democratic issues.

- **https://www.facebook.com/share/1CMhxErkq4/?mibextid=wwXIfr**

Emerging twenty fifty

National project | USD 20,000
This project empowered participants to explore multiple future scenarios and reflect on present-day choices.
It supported strategic thinking and collective foresight for sustainable development on Aruba.

- **https://www.facebook.com/share/1CLFz8kAu2/?mibextid=wwXIfr**

Tailor-made Heat Maps for Caribbean Island States

Regional project | USD 24,679
This project developed climate heat maps to support evidence-based decision-making in Caribbean island states.
The tool strengthens climate resilience by translating scientific data into practical policy insights.

- **https://www.facebook.com/share/1DdCZTWZUa/?mibextid=wwXIfr**

Communication and Information as a Public Good

National project | USD 20,000
This project explored the role of communication and information in strengthening democratic participation and inclusion.
It created space for dialogue, media literacy and awareness around communication as a public good.

- **https://www.facebook.com/profile.php?id=61551433041581**

unesco
Aruba
National Commission

Meaningful Youth Engagement

Edseline Gomez

"After long days sharing our recommendations on Climate Action and Social Impacts for Young People at the 14th UNESCO Youth Forum, we are reminded why we fight. For Small Island Developing States in the Caribbean, the climate crisis is about survival. Our voices shall, will, and must be heard"

Nihayla Meyers

"Over the past five months at UNESCO Aruba, I learned that the future is not something we wait for, but something we shape through listening, collaboration, and imagination. This internship taught me that growth happens when structure meets creativity, and when trust turns ideas into shared action. I leave with a deeper confidence in my voice, a stronger sense of purpose, and the belief that meaningful change begins when we dare to imagine together."

Liesje Proveyer

"MondiaYouth was an inspiring, educational, and collaborative experience. It helped me recognize different challenges around the world, the similarities between countries, and the solutions we can find by working together. Being able to voice the perspective of Aruban youth, and to resonate with the voices of other small island states, felt extremely empowering"

Rory Kelly

"The UNESCO field study opened my eyes, challenged my thinking, and showed me the path I truly want to follow in life."

HOOFDSTUK 1

Hoofdstuk 1: Inleiding

Het onderhavige jaarverslag van de Nationale Commissie voor UNESCO Aruba geeft een overzicht van de werkzaamheden die in 2025 zijn uitgevoerd in het kader van het mandaat van UNESCO en de nationale beleidsprioriteiten. Het verslag bestaat uit twee delen. Het eerste deel, opgesteld in het Engels, bestaat uit visuele highlights: foto's vergezeld van korte microstories die de belangrijkste resultaten en momenten van 2025 samenvatten.

Het tweede deel, voorliggend document, vormt de formele verantwoording aan de overheid van Aruba. Het bevat een overzicht van de uitgevoerde activiteiten in het dienstjaar, de kalender van activiteiten, de voortgangs per UNESCO-werkgebied, en aanvullende informatie ter ondersteuning van transparantie en beleidsmatige continuïteit. De bijlagen omvatten de detailgegevens die behoren bij de wettelijke en beleidsmatige verplichtingen van de Nationale Commissie.

Het jaar 2025 kenmerkte zich door een verdere versterking van de samenwerking tussen publieke, private en maatschappelijke partners, evenals een intensivering van de uitvoering van de UNESCO-prioriteiten binnen Aruba. De informatie in dit verslag biedt inzicht in zowel de voortgang van programma's als de voorbereiding van trajecten die in 2026 zullen worden voortgezet.

Secretaris-Generaal Nationale UNESCO Commissie Aruba
Mw. mr. drs. Marushka Lee-Tromp

Hoofdstuk 2: UNESCO Aruba

2.1 Nationale UNESCO Commissie Aruba

UNESCO is het enige agentschap van de Verenigde Staten dat met Nationale Commissies werkt. In bijlage 1 is nadere informatie opgenomen over UNESCO. Conform de richtlijnen van UNESCO dienen (geassocieerde) lidstaten te zorgen dat UNESCO onder de verantwoordelijkheid valt van een minister en ondersteund wordt door een secretariaat met de benodigde capaciteit en middelen (kerntaak 1 en 2). Op Aruba is zowel een Nationale Commissie als een secretariaat ingesteld. De minister van Algemene Zaken, Cultuur en Natuur is het hele dienstjaar 2024 belast geweest met UNESCO-aangelegenheden en is tevens voorzitter van de NUC-Aruba.

2.2 Secretariaat

Het secretariaat van de NUC vervult een centrale rol in de coördinatie, uitvoering en monitoring van de UNESCO-agenda binnen Aruba. Om de kwaliteit en consistentie van samenwerking te waarborgen, hanteert de NUC een uniform stakeholders engangement-model dat uit zeven fasen bestaat. Dit model vormt de basis voor alle processen binnen de transversale thema's, de onderwijscrossovers en de verschillende UNESCO-expertisegebieden.

Fase	Omschrijving	Toepassing binnen NUC
1. Oriëntatie	Beleidsverkenning en thematische afbakening	Start van trajecten binnen transversale thema's, crossovers en expertisegebieden
2. Stakeholders-mapping	Identificatie van relevante actoren en rollen	In kaart brengen van nationale, regionale en sectorale partners
3. Uitnodiging tot dialoog	Activeren en betrekken van partners	Start van consultatie, dialogen en afstemming
4. Dialoog & Prioritering	Gezamenlijke verkenning en richtingbepaling	Koppelen van prioriteiten aan beleidsdoelen en UNESCO-kaders
5. Co-creatie & Conceptontwikkeling	Ontwikkeling van plannen, conceptnotes, MoU's en afspraken	Formele basis voor uitvoering binnen alle werkgebieden
6. Actie & Monitoring	Uitvoering + voortgangsbewaking	Verbonden met kalender 2025, kwartaalrapportages en procesnotities
7. Evaluatie & Doorontwikkeling	Reflectie, bijsturing en opschaling	Input voor werkplan 2026 en beleidsvernieuwing

Tabel 1: Stakeholdersengagement UNESCO Aruba

In bijlage 2 is extra toelichting opgenomen over:
- de samenstelling van de NUC Aruba,
- de bezetting van het secretariaat en;
- de begrotingsuitvoering tijdens 2025

Hoofdstuk 3: Het Participatie Programma

3.1 Doelstelling Participatie Programma

UNESCO heeft een zogeheten Participatie Programma (PP) dat om de twee jaar (biennum), Nationale UNESCO Commissies, natuurlijke personen, overheden en Non-Gouvernementele organisaties Ngo's de mogelijkheid biedt om projecten in te dienen ter financiering. Het PP fungeert als een essentiële aanvulling op de reguliere activiteiten van UNESCO[1]. Het maximumbedrag dat ontvangen kan worden voor een nationaal project is USD. 26.000. Voor nadere informatie kan de link in de voetnoot gebruikt worden.

Het secretariaat van de NUC is belast de coördinatie van het PP op Aruba (kerntaak 3 en 4). Dit houdt in het bekendmaken van het programma, zorg dragen voor een transparante (voor-) selectie en voordracht van de projecten en een correcte verantwoording van de bestede middelen aan UNESCO (Parijs). Aanvullend hierop wordt de impact van de projecten gemonitord en is het streven om projecten te koppelen aan lokale prioriteiten, te zoeken naar synergie tussen de verschillende ingediende en goedgekeurde projecten en een duurzaam partnerschap op te bouwen met de betreffende Ngo's.

3.2. Uitvoering PP 2024-2025

Voor de periode 2024–2025 diende Aruba in totaal acht projectvoorstellen in bij UNESCO. Hiervan betroffen zeven voorstellen nationale projecten en één voorstel een regionaal project. We waren bijzonder verheugd dat het regionale project "Tailor-made heat maps for Caribbean Island States, a climate resilience tool for enhanced decision-making" in 2024 werd goedgekeurd. Dit project richtte zich specifiek op het vergroten van klimaatbestendigheid, met de verwachting dat de resultaten zouden bijdragen aan een betere strategische besluitvorming binnen Caribische eilandstaten. De uitvoering vond in 2025 plaats.

Daarnaast werden in 2024 vier nationale projecten goedgekeurd. Een belangrijk succes was dat één van deze nationale projecten werd ingediend door de Nationale Commissie voor UNESCO Aruba zelf. Dit betrof het project "Communication and Information as a Public Good", waarmee financiële ruimte ontstond om extra aandacht te besteden aan het belangrijke, maar voorheen onvoldoende ingekaderde werkgebied van communicatie en informatie. Ook deze projecten werden in 2025 uitgevoerd.

Bij het indienen van de projecten streefden wij naar een duidelijke aansluiting op de lokale prioriteiten, en we waren dan ook tevreden dat vier nationale projecten werden goedgekeurd voor de periode 2024–2025. Thema's als Futures Literacy, Youth Media Lab en STEM voor vrouwen en meisjes sloten nauw aan op de behoeften binnen de Arubaanse gemeenschap. In alle goedgekeurde projecten speelde Meaningful Youth Engagement bovendien een centrale rol.

[1] https://www.unesco.org/en/member-states-portal/participation-Programme#:~:text=The%20Participation%20Programme%20has%20become,the%20budget%20has%20been%20reduced.

Met deze selectie van projecten benadrukten wij ons streven naar innovatieve, inclusieve en toekomstbestendige initiatieven die aansloten op zowel lokale als regionale prioriteiten. Alle projecten, zowel het regionale als de nationale, werden in 2025 volledig uitgevoerd en worden in 2026 formeel verantwoord. Het totaal ontvangen bedrag aan ondersteuning is 114,743 USD. In bijlage is 7 een beknopte samenvatting van de goedgekeurde projecten opgenomen.

Tabel 2: Goedgekeurde projecten in 2024 en uitgevoerd in 2025.

Request Number	Description	Amount Requested by Member State US$	Amount Approved US$	Remarks
3240117082	Tailor-made heat maps for Caribbean Island States- a climate resilience tool for enhanced decision-making	37,947	36,743	$ 15,629 – Conferences $ 1,847 – Seminars $ 2,710 – Supplies $ 8,757 – Consultants $ 7,800 - Publications
3240117391	Connecting Lives, Designing Futures – the journey of co-designing emerging communities and desirable futures in Aruba	25,025	20,000	$ 10,420 – Seminars and training courses $ 9,580 - Publications
3240117392	Aruba Youth Media Lab	25,766	20,000	$ 1,750 – Conferences $ 3,560 – Seminars and training courses $ 4,900 – Supplies and equipment $ 6,000 – Specialists $ 3,790 – Publications
3240117393	Empowering Students in STEM: 3D Art Exploration	24,679	20,000	$ 2,200 – Conferences $ 11,880 – Supplies and equipment $ 5,920 – Specialists
3240117394	Communication and Information as a Public Good: Designing a national communication framework for Aruba	26,000	18,000	$ 4,500 – Conferences $ 5,400 – Specialists $ 8,100 – Publications
			$ 114,743	

Hoofdstuk 4: Werkgebieden

4.1 Specialistische kerntaken & Werkgebieden

In dit hoofdstuk staan de kerntaken 5 en 6 centraal. Deze taken zijn het fungeren als aanspreekpunt voor de NUC Aruba in het algemeen, maar zeer in het bijzonder in de regio en het coördineren en implementeren van de programma's van UNESCO op werkterreinen van UNESCO.

Voorwaarde voor een optimale uitvoering dienen de specialisten en de SG zorg te dragen dat zij:

- **kennis hebben van UNESCO programma's;**
- **kennis hebben van de normstellende instrumenten die UNESCO heeft ontwikkeld op de verschillende werkgebieden**
- **een effectief stakeholdersengangementuitvoeren zowel lokaal, regionaal als internationaal.**
- **Lokale prioriteiten hebben gesteld. (hoofdstuk 5).**

UNESCO publiceert veel en biedt continue webinars en online workshops aan om de kennis van de diverse programma's op peil te houden en/of de kennis hierin te verdiepen. Alle specialisten en de SG hebben getracht, zoveel mogelijk webinars en online workshops bij te wonen. (In bijlage 8 is een kalender opgenomen)

4.2 Normstellende instrumenten UNESCO

UNESCO heeft op de verschillende werkgebieden, normstellende instrumenten ontwikkeld. Deze instrumenten zijn onder andere verdragen/conventies, verklaringen en aanbevelingen aan lidstaten. In bijlage 4 is een overzicht opgenomen van de verdragen die op Aruba geldig zijn. Als een lidstaat een verdrag heeft geratificeerd ontstaat een wettelijke verplichting, terwijl verklaringen en aanbevelingen, een politieke verplichting in het leven roepen. In 2024 is UNESCO hard bezig met de aanbeveling inzake 'the ethics of neurotechnology' (https://www.unesco.org/en/ethics-neurotech/recommendationenn). UNESCO Aruba heeft ook meegedaan met regionale consultaties inzake deze aanbevelingen en heeft feedback gegeven op de eerste draft.

UNESCO gebruikt ook het instrument 'International Days' (bijlage 5) om aandacht te vragen voor een specifiek onderwerp. Meestal wordt een speciaal thema uitgewerkt en wordt de dag gebruikt om bijvoorbeeld activeringsactiviteiten uit te voeren, awareness te stimuleren en kennis te delen. In 2024 is door aantal landen onderzocht of een 'International SIDS Day' haalbaar is binnen de UNESCO.

Een ander vaak toegepast instrument is de 'Framework' voor een bepaald onderwerp. Een framework ontstaat op basis van onderzoek en best practices en wordt gevalideerd in een mondiaal participatief proces waarbij consultaties plaatsvinden op verschillende niveaus en in verschillende regio's.

4.3 Stakeholdersengagement, kerndoelstellingen & Kernresultaten

In het dienstjaar 2025 heeft UNESCO Aruba zich met extra focus gericht op de uitbreiding, versterking en intensivering van haar partnerships met diverse stakeholders binnen haar werkgebieden. Deze samenwerkingen zijn van cruciaal belang, aangezien de implementatie van UNESCO-programma's, beleidsvoorstellen, (politieke) aanbevelingen en de naleving van voor Aruba geldende verdragen in handen ligt van relevante stakeholders.

Het stakeholdersengangement houdt minimaal in:

- **identificeren van relevante stakeholders per werkgebied;**
- **vertaling UNESCO programma's in lokale prioriteiten in overleg met stakeholders**
- **inrichting samenwerking en opbouw netwerk met stakeholders;**
- **evaluatie samenwerking en continue verbetering ter bevordering van innovatief stakeholdersengangement**
- **monitoring gezamenlijke ambitie en (wettelijke) instrumenten;**
- **evaluatie impact programma's**

UNESCO Aruba ondersteunt dit proces door mensen en organisaties samen te brengen, de ambtelijke en bestuurlijke agendering van relevante thema's te bevorderen, kennis en expertise te delen en consequent een toekomstgerichte benadering van de uitvoering te stimuleren. Daarnaast zet UNESCO Aruba zich in voor netwerkontsluiting, waarbij we actief verbindingen leggen tussen lokale, regionale en internationale netwerken om samenwerking en kennisuitwisseling te bevorderen. Het secretariaat van UNESCO Aruba deed aan het begin van 2025 aan de training Design Agility.

4.4 Onderwijs

Onderwijs transformeert levens en staat centraal in UNESCO's missie om vrede op te bouwen, armoede uit te roeien en duurzame ontwikkeling te bevorderen. Het is een mensenrecht voor iedereen, gedurende het hele leven. UNESCO werkgebied 'Education' is een breed programma dat bestaar uit verschillende thema's en n organisaties die de uitvoering ondersteunen. UNESCO is de enige VN-agentschap met een mandaat dat alle aspecten van onderwijs bestrijkt. Zij heeft de verantwoordelijkheid gekregen om de mondiale onderwijsagenda 2030 te leiden door middel van Sustainable Development SDG4. Voor nadere informatie en orientatie op het onderwerp kan de volgende link gebruikt worden. https://www.unesco.org/en/education?hub=343.

Versterking samenwerking

In 2025 richtte het werkgebied Onderwijs zich op het verder versterken van de samenwerking tussen onderwijsinstellingen en de Directie Onderwijs, het delen van expertise en het leveren van inhoudelijke bijdragen aan gezamenlijke initiatieven die aansluiten bij de UNESCO-prioriteiten.

Door het jaar heen nam UNESCO Aruba deel aan verschillende overleggen waarin ontwikkelingen binnen het onderwijs werden besproken. Daarbij leverde het secretariaat inhoudelijke input rond thema's zoals digitale, media en informatie geletterdheid, green en blue education en de toekomstgericht van het onderwijs/educatie. Binnen deze samenwerkingstrajecten speelde expertisedeling een belangrijke rol, onder meer via gezamenlijke sessies, deelname aan

onderwijsevenementen en afstemming met andere UNESCO-werkgebieden, waaronder Communicatie & Informatie en Natuurwetenschappen.

Het secretariaat van de NUC werkte onder andere samen met de Universiteit van Aruba (AFY, OGM en CLL), het Instituto Pedagogico Arubano (IPA), The Design Academy en de scholen binnen het ASPnet-AW-netwerk. De focus lag op het bevorderen van samenhang tussen lopende trajecten, het ondersteunen van partners bij de uitvoering van UNESCO-gerelateerde activiteiten en het vergroten van de zichtbaarheid van onderwijsthema's.

ASPnet

In 2025 werd een strategisch plan opgesteld voor het ASPnet-AW, en werden diverse wervingsactiviteiten uitgevoerd om het aantal deelnemende scholen verder te vergroten. Binnen het ASPnet-AW-netwerk vonden meerdere activiteiten plaats waarbij scholen inhoudelijk werden ondersteund in de uitvoering van projecten die aansloten bij UNESCO-thema's. Voorbeelden zijn green en blue education-initiatieven, duurzaamheid en activiteiten gericht op mediawijsheid en digitale competenties en futures Literacy. Deze activiteiten vormden een basis voor verdere uitbouw van het netwerk in 2026.

4.5 Natuurwetenschappen en Oceaanwetenschappen

Het werkgebied Natuurwetenschappen binnen UNESCO omvat de volgende programma's: https://www.unesco.org/en/natural-sciences/about?hub=348

- **Intergovernmental Hydrological Programme (IHP)**
- **Man and the Biosphere Programme (MAB)**
- **International Geoscience and Geoparks Programme (IGGP)**
- **International Basic Sciences Programme (IBSP)**

Daarnaast stimuleert UNESCO het programma Local and Indigenous Knowledge Systems (LINKS), dat zich richt op het behoud en de integratie van lokale en inheemse kennis in mondiale klimaatwetenschappelijke en beleidsprocessen. Het World Water Assessment Programme (WWAP) levert beleidsrelevante, actuele en betrouwbare informatie over de ontwikkeling en het beheer van watervoorraden.

Oceaanwetenschappen binnen UNESCO

De Intergouvernementele Oceanografische Commissie (IOC) van UNESCO (IOC-UNESCO) is het belangrijkste VN-orgaan voor oceaanwetenschap, onderzoek en capaciteitsopbouw. IOC

ondersteunt wereldwijd oceaanbeheer via initiatieven zoals:
• Global Ocean Observing System (GOOS)
• Tsunamiwaarschuwingssystemen
• VN-decennium voor Oceaanwetenschap (Ocean Decade) (2021-2030)
IOC-UNESCO heeft een specifiek mandaat gericht op oceaanwetenschap, governance en capaciteitsopbouw. Hoewel het een onafhankelijke besluitvormingsstructuur heeft, valt het administratief nog steeds binnen de sector Natuurwetenschappen van UNESCO. IOC werkt nauw samen met andere UNESCO-programma's zoals MAB en IGGP, maar blijft primair gericht op mariene wetenschappen en beleid.

IOC speelt een cruciale rol in marien onderzoek en beleid, in lijn met bredere UNESCO-programma's zoals Man and the Biosphere (MAB) en International Geoscience and Geoparks Programme (IGGP). Gezamenlijk bevorderen deze initiatieven duurzaam oceaanbeheer, klimaatresistentie en mariene biodiversiteitsbescherming, geheel in lijn met UNESCO's missie om wetenschap in te zetten voor vrede en duurzame ontwikkeling.

In 2025 richtte het werkgebied Natuurwetenschappen zich op versterking van wetenschappelijke governance, ecologische monitoring, marien beheer, watermanagement en duurzaamheidseducatie. Als nationaal focal point voor MAB, IHP en OCM, en als voorzitter van IOCARIBE, vervulde UNESCO Aruba een centrale rol binnen zowel nationale als regionale wetenschapsstructuren. De activiteiten van 2025 legden een inhoudelijke en institutionele basis voor de biosfeernominatie, versterking van het ocean literacy-netwerk, monitoringprogramma's en meer interdisciplinair wetenschapsbeleid.

Biodiversiteit, Milieu en MAB
In 2025 werd gewerkt aan de verdere voorbereiding van Aruba's nominatie voor een UNESCO Biosphere Reserve. Dit omvatte de afbakening van kern-, buffer- en transitzones, consultaties met natuurbeheerorganisaties, gemeenschappen en experts, en het verzamelen van ecologische en sociaaleconomische data. Het nominatietraject versterkte de samenwerking tussen overheid, wetenschap en maatschappelijke organisaties en droeg bij aan het creëren van een geïntegreerd duurzaamheidskader voor het eiland. De nominatie werd op 31 oktober 2025 ingeleverd.

Ocean Science, IOCARIBE en Oceaanobservatie
UNESCO Aruba vervulde in 2025 het voorzitterschap van IOCARIBE, gericht op regionale versterking van oceaanobservatie, wetenschappelijke samenwerking en klimaatadaptatie. De prioriteiten omvatten het uitrollen van de Medium-Term Strategy, verbeteren van datadeling tussen eilandstaten, het bevorderen van Early Warning Systems en uitbreiding van ecologische monitoringsprogramma's. Aruba speelde een belangrijke rol in het stimuleren van regionale cohesie en kennisuitwisseling.
Het HAB-monitoringsnetwerk (Harmful Algal Blooms) werd verder ontwikkeld, inclusief uitbreiding van meetlocaties en intensivering van samenwerking via het ANCA-HAB-programma. Ook werd de nationale rol als OCM-focal point versterkt door deelname aan multilaterale ocean governance-initiatieven en technische sessies met UNOPS en IOC.

Waterbeheer en Hydrologie (IHP)
Binnen het International Hydrological Programme (IHP) werden in 2025 stappen gezet om Aruba's waterbestendigheid te versterken. De ontwikkeling van de Aruba Waterbegroting vormde een belangrijke bouwsteen voor nationaal beleid. Daarnaast werd gewerkt aan ecohydrologische analysetools en verdere integratie van waterbeheer in klimaatadaptatie, educatie en ruimtelijke

planning.

Ocean Literacy & Duurzaamheid

In 2025 werd binnen het werkgebied Natuurwetenschappen belangrijke voortgang geboekt op het gebied van duurzaamheid en ocean literacy. Blue Education werd verder versterkt binnen het IOCARIBE-kader, waarbij richtlijnen werden ontwikkeld en gedeeld. Aruba werd vertegenwoordigd tijdens een regionale training in Cartagena, gericht op oceaanobservatie en educatieve toepassingen. Daarnaast werd in samenwerking met Metabolic een gecontextualiseerde MOOC Ocean Literacy aangeboden, waarbij Arubaanse leraren deelnamen aan een 12-weekse of verkorte deep-dive module.

Ook het Environmental Management System (EMS) zette stappen vooruit: het raamwerk en de indicatoren bleken toepasbaar in andere settings, wat de bruikbaarheid ervan bevestigde richting verdere uitwerking in 2026.

4.6 Sociale en Menswetenschappen

In een complexe wereld die wordt geconfronteerd met grote maatschappelijke transities (klimaat, digitaal, demografie, ongelijkheden), tracht het werkgebied middels Sociale en Menswetenschappen een bijdrage te leveren aan inclusieve en duurzame economieën en samenlevingen middels, onder andere, de volgende thema's en acties https://www.unesco.org/en/social-human-sciences?hub=355 :

- **Onderzoek en versterking van het verband tussen onderzoek en beleid van belangrijke sociale transformaties (MOST-programma). Onder dit programma vallen, onder andere: Digital Anthropology, Futures Literacy, General History of Africa, Philosophy and Humanities, Recommendation on Science and Scientific Researchers, MOST Schools en Sustainability Science**
- **De ethiek van het gebruik van opkomende technologieën zoals de kunstmatige intelligentie, neurotechnologie en de biotechnologie;**
- **Het bestrijden van racisme en discriminatie en de bevordering inclusie en intercultureel dialoog;**
- **De versterking van de positie van jongeren en vrouwen en de organisatie van the Youth Forum;**
- **De impact en sport als een sociaal instrument en de bevordering van de naleving van de Convention Against Doping in Sport.**

Het werkgebied Sociale Wetenschappen richtte zich in 2025 op maatschappelijke weerbaarheid, inclusie, ethiek, governance en jeugdparticipatie. De focus lag op Futures Literacy, ethisch gebruik van AI, antidopingbeleid en sociale inclusion.

Anti-Doping compliance

In 2025 werd gewerkt aan de beleidsmatige versterking van het antidopingkader. Hoewel Aruba nog geen wettelijke basis heeft voor een onafhankelijke dopingautoriteit, werd gefocust op compliance op basis van samenwerking. De Douane Aruba, Inspectie Volksgezondheid Aruba en ARUNADO zijn gestart met het opstellen van een concept-notitie die als basis dient voor de opbouw van een structurele samenwerking voor gegevensdeling, preventie en educatie.

Futures Literacy (FL)

Futures Literacy maakte in 2025 een duidelijke inhoudelijke en programmatische groei door binnen onderwijs, cultuur, wetenschap en jeugdparticipatie. Het centrale ankerpunt van deze ontwikkeling was Futures Week 2025, georganiseerd in samenwerking met het Center for Lifelong Learning (UA), Emerging 20250, RAPP, de Design Academy Aruba, FeelinHot-Climate en Educampus Aruba. Deze week, uitgewerkt in een thematische kalender, bracht scholen, jongeren, culturele instellingen en maatschappelijke partners samen.

Een belangrijk element was de bijdrage van het onderwijs. Op World Futures Day, 2 december, organiseerden verschillende UNESCO-scholen eigen toekomstprogramma's, waaronder verbeeldingslabs voor jonge kinderen (Colegio Hilario), scenario-planning sessies voor crisis-management (EduCampus Aruba) en een schoolbreed programma van de International School of Aruba. Deze activiteiten lieten zien hoe Futures Literacy, wanneer geïntegreerd in het klaslokaal,

bijdraagt aan kritisch denken, creativiteit en betekenisvolle leerlingparticipatie.

De week bood ook ruimte voor gemeenschapsdialoog, zoals de sessie "Feeling Hot" over klimaattoekomstscenario's. Deze bijeenkomst verbond wetenschappelijke data, ontwerpdenken en persoonlijke verhalen en gaf deelnemers ruimte om gewenste en ongewenste klimaattoekomsten te verkennen.

Op 4 december werd de officiële Futures Day-publicatie gelanceerd: een gezamenlijk product van jongeren en culturele partners, waarin interviews, visuele onderzoeken, scenario's en reflecties samenkwamen. Deze publicatie vormt een richtinggevend document voor het verder ontwikkelen van een nationale Futures Literacy-agenda. De presentatie werd verrijkt met een tentoonstelling van studentenprojecten van de Design Academy Aruba en een inhoudelijke presentatie door een lokale expert.

De afsluiting van Futures Week vond plaats met de lancering van het Youth Media Lab, inclusief de introductie van hun eigen YouTube-kanaal. Jongeren verzorgden zelf een perspreview en traden op als interviewers, regisseurs en moderatoren. Deze mijlpaal maakte zichtbaar hoe jongeren toekomstverhalen vormgeven en publiceren vanuit hun eigen perspectief.

Daarnaast werd Futures Literacy verder verbreed via het Academic Foundation Year (AFY), waarin onze partner Emerging Communities een FL-vak verzorgde, en via het Participation Programme, waarin een project direct bijdroeg aan de ontwikkeling van toekomstgericht leren. Futures Literacy werd ook opgenomen in het strategisch plan van het ASPnet-AW, waarmee het thema transversaal is gepositioneerd binnen het netwerk van UNESCO-scholen.

Tot slot ontving UNESCO Aruba het verzoek om, in samenwerking met de Universiteit van Aruba, de haalbaarheid van een UNESCO Chair in Futures Literacy te onderzoeken. Deze verkenning staat gepland voor 2026 en vormt een belangrijke stap richting structurele verankering van Futures Literacy op Aruba en binnen de regio.

Ethisch Gebruik van AI

Binnen het werkgebied Sociale en Menswetenschappen lag de nadruk in 2025 op de ethische, maatschappelijke en governance-aspecten van kunstmatige intelligentie. Tijdens de stakeholderdialogen werd gewerkt aan het definiëren van drie hoofdthema's: overheid & governance, onderwijs & innovatie, en de private sector. Deze vormen de basis voor een eerste nationale benadering van AI-ethiek.

De UNESCO Readiness Assessment Methodology (RAM) werd in 2025 nog niet toegepast, maar er vonden wel oriënterende gesprekken plaats met nationale en regionale partners over de mogelijke inzet ervan. De inzichten uit het jaarlijkse stakeholder overleg werden vastgelegd in een Living Strategic Summary, waarin principes zoals mensenrechten, inclusie en verantwoord gebruik van AI centraal staan.

UNESCO Youth

Binnen het werkgebied Sociale en Menswetenschappen leverde UNESCO Aruba in 2025 een gerichte bijdrage aan de internationale jeugdagenda van UNESCO. Aruba werd vertegenwoordigd in twee belangrijke mondiale processen: MondiaYouth tijdens MONDIACULT 2025 en het 14e UNESCO Youth

Forum. Deze participaties versterkten de internationale zichtbaarheid van Arubaanse jongeren en sloten aan bij UNESCO's inzet voor jeugdbetrokkenheid bij thema's zoals cultuur, duurzaamheid, sociale inclusie en toekomstdenken.

Daarnaast faciliteerde UNESCO Aruba in 2025 verschillende leer- en ontwikkeltrajecten voor jongeren op lokaal niveau, waaronder stages en job shadowing binnen het secretariaat. Deze trajecten ondersteunden de ontwikkeling van vaardigheden en betrokken jongeren bij beleidsprocessen op het gebied van sociale vraagstukken, governance en ethiek.

In dit kader werd ook een strategisch stageboek opgesteld om de kwaliteit, structuur en continuïteit van jongerenparticipatie binnen het secretariaat te versterken. Hiermee werd een fundament gelegd voor een duurzame bijdrage aan UNESCO's mondiale jeugdagenda vanuit het werkgebied SHS.

Sociale Inclusie en Maatschappelijke Ontwikkeling

Sociale inclusie werd versterkt via partnerschappen binnen cultuur, onderwijs en maatschappelijke organisaties. Activiteiten richtten zich op sociale cohesie, bewustwording en participatie, met aandacht voor jongeren, kwetsbare groepen en gemeenschapsvorming.

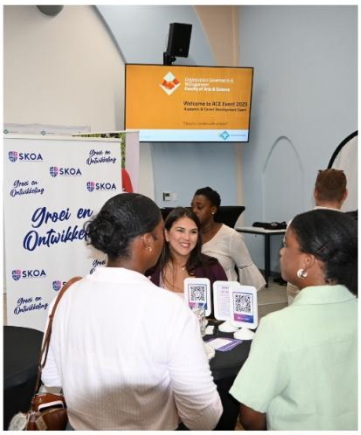

Organization Governance & Management
Faculty of Arts & Science
Welcome to ACE Event 2025
Academic & Career Development Event

4.7 Cultuur

Het programma van het werkgebied Cultuur van UNESCO https://www.unesco.org/en/culture concentreert zich rond de ambities:

- **Bescherming van cultuur in crisissituaties;**
- **Aanpassing van de samenleving in brede zin aan hedendaagse uitdagingen met behulp van cultuur;**
- **Behoud van erfgoed;**
- **Ontwikkeling van duurzame, inclusieve en creatieve samenlevingen.**

In 2025 stond het werkgebied Cultuur in het teken van institutionele versterking en inhoudelijke verdieping. Met de indiensttreding van een nieuwe cultuurspecialist per 1 januari 2025 werd de programmatische capaciteit van het secretariaat uitgebreid. Het jaar kende daarmee een natuurlijke leercurve, waarin het secretariaat en culturele partners gezamenlijk werkten aan kennisopbouw, procesverbetering en de verdere structurering van het culturele werkgebied. De inzet richtte zich in 2025 op de volgende prioriteiten: immaterieel erfgoed, kunst- en cultuureducatie, versterking samenwerking stakeholders, culturele beleidsontwikkeling en internationale positionering.

Immaterieel Erfgoed Immaterieel Erfgoed (ICH)

Nationale Implementatie UNESCO-Conventie 2003

In 2025 werd de nationale ICH-commissie geactiveerd als onderdeel van de verdere implementatie van de UNESCO-Conventie 2003. De commissie ondersteunde het identificeren van prioritaire domeinen. Deze stap markeert een transitie naar een meer structurele, gemeenschapsgerichte benadering van immaterieel erfgoed binnen Aruba. Voor begin 2026 staan nieuwe activiteiten gepland ter de implementatie van het ICH-verdrag, inclusief de lancering van een ICH-website die als centrale informatiehub zal dienen.

ICH binnen in het Koninkrijk/ Vierlandenoverleg

Aruba nam actief deel aan het vierlandenoverleg dat gericht is op de ontwikkeling van een Koninkrijksbreed nominatieproces voor de UNESCO 2003-Conventie. Dit traject had als doel om methodologische harmonisatie, heldere rolverdeling en een gezamenlijke procedure voor toekomstige nominaties te ontwikkelen. Het proces draagt direct bij aan de kwaliteit, consistentie en internationale positionering van het immaterieel-erfgoedbeleid binnen het Koninkrijk.

Kunst- en Cultuureducatie (CAE)

Nationale voortgang en uitdagingen CAE

In 2025 werd inhoudelijk advies geleverd aan partners rondom de afronding van het nationaal CAE-plan. De samenwerking tussen formeel onderwijs en non-formele cultuureducatie bleek echter nog niet voldoende op elkaar afgestemd om het plan volledig te finaliseren. Voor 2026 staat een herijking van deze samenwerking op de agenda, mede ondersteund door een sterkere interdepartementale benadering.

CAE in het Vierlandenoverleg

Binnen het Koninkrijksverband werd in 2025 gewerkt binnen de werkgroep Kunst- en Cultuureducatie aan de voorbereiding van het 'Draft Action Plan CAE for the Kingdom of the Netherlands'. Ondanks wijzigingen in samenstelling en tijdelijke vertraging werd het plan afgerond en later in het jaar aan de ministers van het Koninkrijk voorgelegd. UNESCO Aruba speelde samen met nationale partners een ondersteunende rol in de organisatie en coördinatie van de voorbereidende werkweek.

Bescherming Onderwater erfgoed

In samenwerking met nationale en Koninkrijkspartners organiseerde onze partner het Archeologisch museum Aruba in 2025 een intensieve training op het gebied van onderwatercultureel erfgoed, ter voorbereiding op de toekomstige ratificatie van het UNESCO-Verdrag 2001. De training omvatte theoretisch en praktisch onderwijs, veldwerk en erfgoedbeheer, uitgevoerd door internationale experts. Deze activiteit droeg bij aan regionale deskundigheidsopbouw en aan de versterking van nationaal maritiem erfgoedbeheer.

Versterking samenwerking cultuur parnters

In 2025 werden culturele partners intensief betrokken via consultaties, beleidsvoorbereidingen en gezamenlijke projectontwikkeling. De samenwerking concentreerde zich onder meer rond nationale culturele autoriteiten, erfgoedinstellingen, onderwijsinstellingen en de creatieve sector. In 2025 werkte de Directie Cultuur verder gewerkt aan de 'mapping' van het culturele landschap, gericht op het in kaart brengen van culturele voorzieningen, artistieke netwerken en cultuureducatieve infrastructuur. De resultaten vormen een belangrijke basis voor beleidsontwikkeling in 2026 en verder. In november volgden UNESCO Aruba en DCA samen een weeklange virtuele training inzake cultuur statistieken.

In september 2025 werd het adviesrapport On(ver)vangbaar: de innovatieve kracht van the culture (Nederlandse UNESCO-Commissie, 2023) online gepresenteerd aan beleidsmakers van de Directie Cultuur en de Directie Onderwijs, evenals aan vertegenwoordigers uit de creatieve sector. De bijeenkomst werd georganiseerd door UNESCO Aruba en bood ruimte voor dialoog over de betekenis van het advies voor Aruba. In 2026 wordt onderzocht hoe dit advies kan bijdragen aan nationale beleidsversterking en hoe het tevens kan worden benut als brug voor samenwerking binnen het Koninkrijk der Nederlanden.

MONDIACULT 2025

In het kader van de mondiale UNESCO-conferentie MONDIACULT 2025 in Barcelona, werkte UNESCO Aruba nauw samen met de Directie Cultuur en nationale partners aan de inhoudelijke voorbereiding. Deze voorbereidende fase richtte zich op het leveren van input voor de MONDIACULT Declaration, met een focus op culturele rechten, duurzaamheid en digitale transformatie, wat de cohesie binnen de lokale culturele sector aanzienlijk heeft versterkt.

Van 28 september t/m 2 oktober 2025 werd UNESCO Aruba officieel vertegenwoordigd door Cultural Specialist Ray-anne Hernandez. Tijdens de conferentie verzorgde de heer Michael Lampe, cultuurdiplomaat, een ministeriële interventie waarin Aruba's voortrekkersrol op het gebied van digitalisering en de toegankelijkheid van erfgoed via Coleccion Aruba centraal stond. Naast de hoofdconferentie nam de delegatie actief deel aan diverse side-events gericht op financiering voor

de creatieve industrie en inclusiviteit binnen de kunsten. Hierbij werd gepleit voor een bredere interpretatie van toegankelijkheid, met specifieke aandacht voor mensen met een beperking en de erkenning van diverse vormen van geletterdheid. Aruba benadrukte dat inclusiviteit ook het valideren van inheemse en lokale kennisvormen betekent—zoals het kunnen 'lezen' van de natuur en de oceaan die vaak ten onrechte buiten de traditionele kaders van alfabetisering vallen.

De Arubaanse delegatie werd versterkt door jongerenvertegenwoordiger Liesje Proveyer (Directie Cultuur), die deelnam aan het MondiaYouth-platform. Als facilitator van diverse sessies speelde Aruba een sleutelrol in de totstandkoming van het "Perspectives Document", waarin jongeren niet als passieve begunstigden, maar als actieve partners in cultuurbeleid worden gepositioneerd. Tijdens het SIDS-side-event "Cultural and Creative Industries Driving Climate Action", mede georganiseerd door de Indian Ocean Commission en CARICOM, bracht Aruba een krachtig jongeren perspectief in de dialoog met eilandstaten zoals de Seychellen en Jamaica. Deze bijdrage onderstreepte dat de culturele veerkracht en voorouderlijke kennis van Small Island Developing States (SIDS) essentiële instrumenten zijn voor wereldwijde klimaatactie. Door deze actieve betrokkenheid op zowel bestuurlijk als jeugdniveau heeft Aruba haar positie als innovatieve leider in internationaal cultuurbeleid en erfgoedbeheer stevig verankerdDocumentair erfgoed - Memory of the World (MoW)-programma

Hoewel de formele coördinatie van het Memory of the World-programma is belegd bij de MOW-AW commissie, waarvoor UNESCO Aruba de secretarisfunctie vervult, heeft het werkgebied Cultuur in 2025 een belangrijke inhoudelijke en operationele bijdrage geleverd. Dit kwam tot uiting in de nauwe betrokkenheid van culturele erfgoedpartners, de culturele duiding van documentair erfgoed binnen bredere publieksactiviteiten en de ondersteuning bij de uitvoering van het jaarlijkse MOW-AW programma."

4.8 Communicatie & Informatie

De Sector Communicatie en Informatie (CI Sector) https://www.unesco.org/en/communication-information stimuleert belangrijke actoren om de fundamentele mensenrechten te beschermen, zowel online als offline, met de nadruk op de volgende gebieden:

- **Vrijheid van meningsuiting en de veiligheid van journalisten;**
- **Ontwikkeling van media en media in noodsituaties;**
- **Media- en informatievaardigheden en digitale competenties;**
- **Universele toegang tot informatie en digitale inclusie;**
- **Digitale beleidsvorming en digitale transformatie;**
- **Documentair erfgoed - Memory of the World (MoW)-programma;**

Communication & Information as public good

In 2025 voerde UNESCO Aruba binnen het werkgebied Communicatie & Informatie het Participation Programme-project "Communication and Information as a Public Good" (CI als PG) uit. Dit design research-project, goedgekeurd en gefinancierd in het kader van het Participation Programme 2024–2025, richtte zich op het agenderen van communicatie en informatie als publiek goed binnen de Arubaanse samenleving. Daarbij werden ook thema's als mediawijsheid, digitale transformatie en Artificiële Intelligentie onder de aandacht gebracht bij onderwijsinstellingen, maatschappelijke organisaties, de private sector en overheidsinstanties.

Het project werd uitgevoerd via een collectieve en inclusieve aanpak die ruimte bood voor dialoog en verkenning. Tijdens de gesprekken kwamen onderwerpen als persvrijheid, vrijheid van meningsuiting, cybersecurity, digitale overheid en desinformatie aan bod. Dankzij de brede betrokkenheid ontstond er een zichtbare basis voor een meer structurele benadering van communicatie en informatie als essentieel element binnen het Arubaanse publieke domein.

Een belangrijk onderdeel van het project vormden de designsessies met scholieren en studenten van Colegio San Antonio, De Schakel, het Academic Foundation Year en de Design Academy Aruba. Deelnemers maakten moodboards, vlogs en visuele concepten waarin zij hun perspectief op communicatie en informatie als publiek goed verbeeldden. Daarnaast werd een verdiepende designopdracht uitgevoerd in samenwerking met de Design Academy Aruba, waarin studenten onderzochten hoe communicatie en informatie zichtbaar en toegankelijk kan worden gemaakt voor de samenleving. Dit resulteerde in infographics en magazines.

World Press Freedom Day

In mei 2025 organiseerde UNESCO Aruba samen met de Universiteit van Aruba en Red Arubiano di Periodista Profesional (RAPP) de World Press Freedom Day. Het thema "AI and the Future of Local Media: Digital Progress with Human Values" zorgde voor een brede discussie over de relatie tussen kunstmatige intelligentie, lokale nieuwsvoorziening en de maatschappelijke verantwoordelijkheid van media.

Media and Information Literacy

Eind oktober namen twee medewerkers van het UNESCO-secretariaat deel aan de Media and Information Literacy (MIL) Conference in Cartagena, Colombia. Deze deelname leverde nieuwe internationale contacten en inzichten in best practices op. Tijdens de conferentie werd de opvolger van de Global MIL Alliance gelanceerd, waarbij UNESCO Aruba een lidmaatschap aanging en daarmee toegang kreeg tot een internationaal kennis- en samenwerkingsnetwerk. Parallel hieraan startte intern het traject om de mogelijkheden te verkennen voor het opzetten van een Arubaanse MIL-chapter.

Memory of the World

In 2025 vervulde UNESCO Aruba binnen het werkgebied Communicatie & Informatie een belangrijke rol in de coördinatie, zichtbaarheid en ondersteuning van het Memory of the World (MoW)-programma. Een historisch hoogtepunt was de inschrijving van Aruba's slavernij-gerelateerde archiefstukken in het UNESCO Memory of the World International Register, als onderdeel van de bredere registratie Documentary heritage of the enslaved people of the Dutch Caribbean and their descendants, 1816–1969. Deze erkenning werd mogelijk gemaakt door de nauwe samenwerking tussen het Nationaal Archief Aruba, de Nationale Bibliotheek en de MOW-AW-commissie, waarvoor UNESCO Aruba de secretarisfunctie vervult.

Naast de internationale erkenning werd het MoW-programma in 2025 versterkt door deelname aan diverse regionale en internationale overleggen, waaronder de Caribbean MoW-conferentie in St. Vincent & the Grenadines, de Southern Cone GLAM-bijeenkomst in Uruguay en de internationale conferentie over de toekomst van het MoW-programma in Seoul. Deze bijeenkomsten versterkten Aruba's positie binnen het mondiale netwerk voor documentaire erfgoed en stimuleerden samenwerking rond digitale toegankelijkheid, open cultuurdata en het behoud van kwetsbaar erfgoed in kleine eilandstaten.

Een belangrijk onderdeel van de capaciteitsopbouw was de deelname aan de Regionale MoW Training in Panama, waar een vertegenwoordiger van het Nationaal Archief een intensieve training ontvingop het gebied van nominatieprocedures. De opgedane expertise speelde een sleutelrol bij het opstellen van de nieuwe nominatie voor het Boy Ecury- en familiearchief, die eind oktober 2025 werd ingediend in het internationale MoW-registratieproces.

Tot slot werd de nationale zichtbaarheid van het MoW-programma versterkt door middel van de publieke activiteit "Memoria, Balor y Dignidad", georganiseerd op 10 december 2025 in het kader van de Internationale Dag van de Mensenrechten. Dit evenement bracht erfgoedprofessionals, jongeren, kunstenaars en maatschappelijke organisaties samen om te benadrukken dat deze documenten, ondanks hun historische oorsprong, nog steeds maatschappelijke relevantie hebben en belangrijke inzichten bieden voor actuele discussies over mensenrechten, identiteit en waardigheid. Hiermee werd het MoW-programma verankerd in de bredere dialoog over mensenrechten, cultuur en informatie als publiek goed.

Met deze activiteiten heeft UNESCO Aruba in 2025 bijgedragen aan het zichtbaar maken van communicatie en informatie als publiek goed, de strategische samenwerking met nationale en internationale partners versterkt en een basis gelegd voor verdere ontwikkeling in de komende jaren.

4.9 Transversale Thema's

In 2025 werden de transversale thema's stevig ingebed binnen alle werkgebieden van UNESCO Aruba.

Meaningful Youth Engagement kreeg een centrale rol via stages, job-shadowing, samenwerking met onderwijsinstellingen en actieve deelname van Arubaanse jongeren aan internationale fora zoals MondiaYouth en het 14e UNESCO Youth Forum. Deze inzet versterkte zowel intergenerationele samenwerking als de zichtbaarheid van Aruba binnen UNESCO's mondiale jeugdbeleid. In bijlage 9 is de reflectie van Edseline Gomez, die Aruba tijdens het 14e UNESCO Youth Forum heeft vertegenwoordigd, te lezen.

Het thema Digitale Transformatie & Ethisch Gebruik van AI werd verdiept door stakeholderdialogen, de Living Strategic Summary en gezamenlijke acties met overheid, onderwijs en de private sector. Daarbij lag de focus op governance door een Readiness Assement, DMIL in formeel en non-formeel onderwijs en de commercieel-maatschappelijke impact van AI, in lijn met UNESCO's mondiale kaders.

Duurzaamheid & Ocean Literacy kreeg verder vorm via IOCARIBE-activiteiten, waaronder deelname van een Arubaanse vertegenwoordiger aan een regionale training in Cartagena, en via de gecontextualiseerde MOOC die in samenwerking met Metabolic aan Arubaanse leerkrachten werd aangeboden. Het Environmental Management System (EMS) werd getest in een externe setting, waarmee de toepasbaarheid van het raamwerk werd bevestigd richting verdere operationalisering in 2026.

Onder het thema Wetenschap & Innovatie werkte UNESCO Aruba samen met Dutch Caribbean Research Week, verkende het de haalbaarheid van een Chief Science Advisor-structuur binnen het Koninkrijk, en droeg het bij aan kennisnetwerken zoals Carib Research. Het onderwerp Ocean Science werd geagendeerd samen met de Universiteit van Aruba. 2026 zijn IPA, beleidsdirecties, de Nationale Bibliotheek en het Nationaal Archief aan de beurt.

Tot slot werd de manier van samenwerken vernieuwd onder het thema Design-gedreven Werkwijzen. Via Design Agility-trainingen, prototype-ontwikkeling, veldcontact en werksessies op partnerlocaties werden partnerschappen verdiept en innovatieprocessen ondersteund.

Deze samenhangende inzet toont hoe UNESCO Aruba in 2025 steeds sterker fungeerde als verbindende schakel tussen sectoren, generaties en kennisdomeinen, met een duidelijke focus op samenwerking, toekomstbestendigheid en maatschappelijke impact.

4.10 Internationalisering UNESCO Aruba

In 2025 versterkte UNESCO Aruba zijn internationale betrokkenheid door deelname aan regionale en mondiale bijeenkomsten, zowel fysiek als digitaal. Het secretariaat nam actief deel aan meer dan honderd internationale webinars, technische consultaties en governance-vergaderingen op het gebied van cultuur, onderwijs, sociale wetenschappen, media en informatie, oceaanwetenschappen, duurzame ontwikkeling, Open Science en AI-ethiek. Deze continue digitale vertegenwoordiging maakte het mogelijk om ontwikkelingen binnen UNESCO-prioriteiten nauwgezet te volgen en af te stemmen op de nationale agenda.

Daarnaast werden verschillende fysieke reizen uitgevoerd door medewerkers van het secretariaat ter ondersteuning van programmatische doelen binnen de werkgebieden. Deze omvatten onder andere de afronding van het Koninkrijksnominatieproces voor de UNESCO-Conventie immaterieel cultureel erfgoed (2003), deelname aan regionale en mondiale vergaderingen van IOCARIBE en de Intergouvernementele Oceanografische Commissie, en deelname aan de wereldwijde conferentie voor Media and Information Literacy.

Naast de inzet van het secretariaat werd Aruba internationaal vertegenwoordigd door leden van de Nationale Commissie voor UNESCO Aruba en door partnerorganisaties binnen het cultureel en educatief veld. Binnen het Memory of the World-programma droegen vertegenwoordigers van de nationale erfgoedinstellingen bij aan regionale MoW-bijeenkomsten, aan de internationale MoW-conferentie en aan een gespecialiseerde capaciteitsopbouwtraining die essentieel was voor de voorbereiding van Aruba's nominatie binnen de internationale registraties.

Binnen de internationale jeugdagenda namen Arubaanse partners deel aan twee belangrijke mondiale processen: het jeugdplatform binnen MONDIACULT 2025 en het 14th UNESCO Youth Forum. Deze participaties worden uitgebreid toegelicht binnen het transversale thema Meaningful Youth Engagement.

Ook was Aruba vertegenwoordigd tijdens een regionale hoog-niveau bijeenkomst over de UNESCO-Aanbeveling inzake onderwijs voor vrede, mensenrechten en duurzame ontwikkeling, georganiseerd door UNESCO en het Ministerie van Onderwijs van de Dominicaanse Republiek.

In november 2025 nam Aruba deel aan het "Future in Play: International Forum on Inclusive Sport and Physical Education" in Santiago de Chile (27–28 november), georganiseerd door UNESCO in samenwerking met het Chileense Ministerie van Sport en CAF. Aruba werd vertegenwoordigd door de Senior beleidsmedewerker Sport namens het Ministerie van Sport. Het Forum bracht internationale beleidsmakers, sportorganisaties en experts bijeen om inclusieve, rechtvaardige en veilige sport en lichamelijke opvoeding wereldwijd te versterken.

Tijdens het Forum werd benadrukt dat sport en lichamelijke opvoeding niet alleen bijdragen aan gezondheid, maar ook als maatschappelijk instrument kunnen worden ingezet: voor sociale cohesie, weerbaarheid, gemeenschapsvorming en het vergroten van gelijke kansen. Belangrijke beleidskaders zoals de UNESCO International Charter of Physical Education, Physical Activity and Sport, het MINEPS VII Baku Outcome Document en het VN-Verdrag inzake de Rechten van Personen met een Handicap (UNCRPD) vormden de inhoudelijke basis voor discussies over duurzame inclusie.

Een centraal onderdeel was de verdere ontwikkeling van de concept Global Policy Standards for Inclusive, Equitable and Safe Sport and Physical Education, met aandacht voor onder meer non-discriminatie, sociale veiligheid, gendergelijkheid en disability inclusion. Daarnaast werden inspirerende praktijkvoorbeelden gedeeld, waaronder Unified Schools-programma's en community-based sportinitiatieven die aantoonbaar bijdragen aan inclusie en een verbeterd school- en leefklimaat.

De gezamenlijke internationale participatie van het secretariaat, de Nationale Commissie en verschillende partners(organisaties) leidde in 2025 tot een versterking van Aruba's positionering binnen het UNESCO-netwerk en droeg bij aan versterking van beleidskennis en vorming, capaciteitsopbouw en de uitvoering van de verschillende werkgebieden.

Global Media and Information Literacy Week

Cartagena-Colombia Oktober 2025

High-Level Regional Meeting
Santo Domingo November 2025

Intergouvernementele Oceanografische Commissie IOC

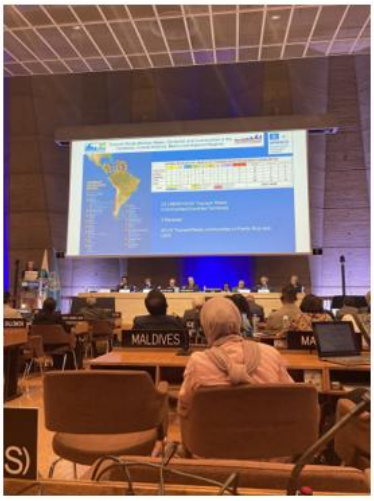

Parijs Juli 2025

PUNTO DE INTERVENCIÓN TEMPORAL
– FUTURE IN PLAY –
TOMAN ACCIÓN REAL
1. ADOPTAR ESTÁNDARES GLOBALES INCLUSIVOS PARA DEPORTE Y EDUCACIÓN FÍSICA.
2. INVERTIR EN INCLUSIÓN: DATOS, PERSONAS, INFRAESTRUCTURA.
3. FORMAR DOCENTES Y ENTRENADORES PARA UNA INCLUSIÓN REAL.
4. TRAER NUEVOS LIDERAZGOS A LA MESA.
Fourth

Future in Play: International Forum on Inclusive Sport

Chile November 2025

Hoofdstuk 5: Prioriteiten UNESCO Aruba 2025–2027

5.1 Inleiding

Voor de periode 2025-2027 heeft UNESCO Aruba strategische prioriteiten vastgesteld, waarin voortgebouwd wordt op bestaande projecten en ruimte wordt geboden voor nieuwe initiatieven. Uit eerdere ervaringen blijkt dat het noodzakelijk is om transversale en cross-sectorale thema's centraal te plaatsen, omdat mondiale en regionale ontwikkelingen steeds duidelijker lokaal voelbaar zijn.
Het secretariaat van UNESCO Aruba speelt hierbij een sleutelrol. Het stimuleert stakeholders om beleidsvoorstellen te ontwikkelen en prioriteiten te bepalen, ondersteunt onderzoek en monitoring, faciliteert lokale en internationale kennisuitwisseling en helpt met het versterken van netwerken. Daarnaast adviseert het secretariaat binnen de kaders van UNESCO-programma's en zorgt het voor de uitvoering van het Participatie Programma.

5.2 Transversale prioriteiten

De komende jaren blijven jongeren centraal staan in onze werkzaamheden. Het actief betrekken van jongeren in zowel beleidsvorming als uitvoerende programma's is essentieel voor het creëren van duurzame oplossingen. Evenzo blijft gendergelijkheid en inclusiviteit een rode draad in al onze initiatieven. UNESCO Aruba wil zorgen voor gelijke kansen en zichtbaarheid binnen al haar programma's.
Daarnaast investeren we in het versterken van de UNESCO-gemeenschap op Aruba door nauwere samenwerking met lokale partners zoals de Universiteit van Aruba en het IPA, evenals binnen het netwerk van aangesloten scholen (ASPnet). Ook krijgt digitale transformatie, inclusief verantwoorde toepassing van kunstmatige intelligentie, een prominente plek binnen onze prioriteiten. UNESCO Aruba zet zich tevens in voor duurzaamheid en klimaatactie door educatie en praktische implementatie van milieubeheerprogramma's.

Cross-sectorale prioriteiten in onderwijs

Binnen het onderwijs besteden we extra aandacht aan thema's die meerdere domeinen raken. Dit omvat het integreren van duurzaamheid en bewustzijn voor milieu en oceaan ("Greening en Blueing") in educatieve programma's. Ook stimuleren we de Media- en informatievaardigheden (MIL) van zowel jongeren als volwassenen om kritisch denkvermogen te stimuleren en desinformatie tegen te gaan. Cultuur- en kunsteducatie wordt nadrukkelijk gepromoot voor zowel in het onderwijs, als non-formeel en informeel onderwijs. Cultuur en kunst zijn fundamenten voor gemeenschapsvorming en behoud van erfgoed.

5.3 Prioriteiten per werkgebied

In het onderwijs concentreren we ons op het versterken en uitbreiden van het ASPnet Aruba, evenals het intensiveren van de samenwerking met lokale onderwijsinstellingen zoals de Universiteit van Aruba en het IPA. Ook blijven we een centrale plek geven aan het thema "Reimagining Education".
In de natuurwetenschappen stimuleren we verbinding tussen mens en natuur door middel van UNESCO-labels zoals Werelderfgoed en Biosfeerreservaten. Daarnaast zetten we UNESCO's milieubeheerprogramma's in om duurzaamheid in praktijk te brengen en bevorderen we verantwoord oceaanbeheer.

Binnen de sociale en humane wetenschappen verbeteren we de implementatie van de Anti-Doping Conventie en benutten we sport als een middel voor sociale verandering. Tevens besteden we structureel aandacht aan onderzoeken ten behoeve sociale transformatie met bijvoorbeeld Futures Literacy Labs en bevorderen we (tot nu toe alleen projectmatig) interculturele dialoog en inclusiviteit. Op het gebied van cultuur richten we ons op het versterken van de naleving van UNESCO's cultuurconventies en het in kaart brengen van het culturele landschap om beter geïnformeerde beleidsbeslissingen mogelijk te maken. De promotie van cultuur en kunsteducatie blijft daarbij een cruciaal aandachtspunt.
In het werkgebied communicatie en informatie benadrukken we communicatie en informatie als publiek goed. Daarbij prioriteren we jeugdparticipatie, versterken we Digitale Media- en informatievaardigheden en ondersteunen we digitale innovatie, toegang tot informatie en bescherming van documentair erfgoed.

5.4 Monitoring en evaluatie

De prioriteiten voor 2025–2027 worden verder uitgewerkt in conceptnotities en uitvoeringsdocumenten met duidelijke doelen, activiteiten, indicatoren en verantwoordingsstructuren. Door middel van kwartaalrapportages, voortgangsgesprekken en jaarlijkse evaluaties wordt toegezien op kwaliteit, transparantie en aanpassing waar nodig. Deze systematische monitoring maakt het mogelijk om continu te leren, te verbeteren en gezamenlijk richting te geven aan de duurzame ontwikkeling van Aruba binnen het UNESCO-mandaat.

PRIORITEITEN 2025–2027 EXPERTISE GEBIEDEN

Onderwijs
- Agendering van het onderwerp 'Reimagining Education'
- Versterking van het ASPnet-AW
- Samenwerking met UA, IPA en het beroepsonderwijs

Natuurwetenschappen
- Man & Biosphere Label for Aruba
- Duurzame oceaanplanning en milieueducatie met concrete 'green en blue' activiteiten
- Promotie en implementatie van het Environmental Management System

Sociale wetenschappen
- Versterking Compliance Anti-Doping verdrag
- Futures Literacy
- Ethisch gebruik van Artificiële Intelligentie (AI)
- Inclusie in de samenleving

Cultuur
- Ondersteuning van de implementatie en de compliance UNESCO-verdragen op het gebied van immaterieel erfgoed en werelderfgoed
- Onderzoek naar de behoefte naar verbreding ratificatie meer cultuurverdragen
- Mapping culturele landschap
- Kunst- en cultuureducatie in zowel het formele onderwijs als de non-formele en informele educatie

Communicatie & Informatie
- Adequate medialandschap for SIDS (Communication & Information as a Public Good)
- Mediawijsheid (MIL) en digitale competenties
- Digitale transformatie
- Toegang tot documentair erfgoed, waaronder het MoW-programma

TRANSVERSALE THEMA'S

- Meaningful Youth Engagement
- Impact digitale transformatie waaronder AI
- Sociale inclusie
- Gender gelijkheid
- Duurzaamheid / klimaatactie

CROSSOVERS BINNEN ASPnet-AW

- Green en Blue Education
- MIL en digitale competenties
- Kunst- en cultuureducatie
- Futures Literacy

FASEN VAN STAKEHOLDERMANAGEMENT

- 1. Oriëntatie: beleidsverkenning en thematische afbakening
- 2. Stakeholders-mapping: identificatie van relevante actoren en rollen
- 3. Uitnodiging tot dialoog: betrekken en activeren van belanghebbenden
- 4. Dialoog & Prioritering: gezamenlijke verkenning en richting bepaling
- 5. Co-creatie & Conceptontwikkeling: uitwerken van plannen, conceptnotes, MOU's en gedragen afspraken
- 6. Actie & Monitoring: uitvoering en voortgangsbewaking
- 7. Evaluatie & Doorontwikkeling: reflectie, bijsturing en opschaling

Bijlage 1: UNESCO

De United Nations Educational, Scientific and Cultural Organisation (UNESCO) is een gespecialiseerde organisatie van de Verenigde Natie (VN) voor:

- **Onderwijs;**
- **Cultuur;**
- **Wetenschap;**
- **Communicatie en Informatie.**

Het mandaat van UNESCO is het bevorderen van begrip tussen volkeren en vrije uitwisseling van gedachten door middel van samenwerking tussen landen om zo bij te dragen aan wereldwijde vrede en veiligheid. *'Sinds wars begin in the minds of men, it is in the minds of men that the defenses of peace must be constructed'*. UNESCO's mandaat is op zowel internationaal, regionaal als lokaal niveau het bundelen van kennis, het bevorderen van kennisoverdracht, het beschikbaar stellen van expertise, capaciteitsopbouw en het ontwikkelen van normstellende instrumenten voor de vier expertise-sectoren. Normstellende instrumenten zijn onder andere verdragen/conventies, verklaringen en aanbevelingen aan lidstaten. De ultieme doelstelling van de UNESCO is bevorderen van een vreedzame internationale samenleving gebruikmakend van de instrumenten beschikbaar binnen de expertise-sectoren.[2]

Naast de inhoudelijke beleidsprioriteiten op het gebied van onderwijs, cultuur, wetenschap, communicatie en informatie heeft UNESCO ook twee overkoepelende beleidsprioriteiten: gendergelijkheid en Afrika. De belangrijkste operationele doelstellingen en activiteiten zijn kwaliteitsonderwijs voor iedereen, effectieve bescherming van natuurlijk en cultureel erfgoed (fysiek, immaterieel en documentair), het genereren van wetenschappelijke kennis voor de uitvoering en monitoring van de SDG's (Agenda 2030), de vrijheid van meningsuiting en bescherming van journalisten. UNESCO's normatieve activiteiten (het ontwikkelen van conventies, verklaringen en aanbevelingen) betreffen alle lidstaten. UNESCO is vooral actief in landen waar capaciteitsopbouw nodig is: met name in Afrika, Least Developed Countries (LDC's) en kleine eilandstaten in ontwikkeling (Small Island Developing States, SIDS).

UNESCO is de leidende organisatie binnen de VN voor Sustainable Development Goal (SDG 4) onderwijs, cultuur (SDG 11.4 en 4.7) en wetenschap (SDG 16.10 open access). Op het gebied van mensenrechten (SDG 16) is UNESCO binnen het VN-systeem richtinggevend op het gebied van publieke toegang tot informatie, persvrijheid/vrijheid van meningsuiting en veiligheid van journalisten. Gendergelijkheid (SDG 5) is een dwarsdoorsnijdend thema in het werk van UNESCO. De Intergouvernementele Oceanografische Commissie van UNESCO (IOC) is het orgaan van de Verenigde Naties dat over het werkgebied van oceaanwetenschap en -diensten (SDG 14) gaat en verantwoordelijk is voor het ondersteunen van landen in de opbouw van wetenschappelijke en institutionele capaciteit met betrekking tot dit werkgebied. UNESCO volgt de wereldwijde vooruitgang in de richting van specifieke doelstellingen voor duurzame ontwikkeling via het UNESCO Science Report (SDG9), Global Ocean Science Report SDG14) en het World Water Development Report van de Verenigde Naties (SDG6). Over het algemeen kan gesteld worden dat de doelstellingen van de UNESCO volledig afgestemd zijn met de SDG's.

[2]https://www.permanentevertegenwoordigingen.nl/permanente-vertegenwoordigingen/pv-unesco-parijs/wat-is-unesco#:~:text=Het%20mandaat%20van%20U

Bijlage 2: Nationale UNESCO Commissie Aruba

Samenstelling NUC Aruba

Tabel 1: Samenstelling NUC Aruba per 31/12/ 2025

Functie	Naam
Voorzitter	**de heer mr. M.G. Eman**
Vice-voorzitter	**Mw. Annemarie Proveyer-Groot**
Onderwijs	**Mw. Regine Croes**
Cultuur	**Dhr. Siegfried Dumfries**
Wetenschap	**vacant**
Communicatie & Informatie	**Dhr. Peter Scholing**

Vergaderingen

Het secretariaat is verantwoordelijk voor de voorbereiding van de vergaderingen van de NUC Aruba. Deze voorbereiding houdt onder andere in het opstellen van een concept agenda met bijbehorende memo's en het opstellen van de notulen. In 2023 vonden 4 vergaderingen plaats.

Bezetting Secretariaat

Eind 2020 is het formatierapport van het secretariaat van de NUC Aruba geformaliseerd. De personele invulling in termen van functies van het secretariaat van de UNESCO was per 31/12 als volgt eruit:

Tabel 2: Personeel secretariaat NUC per 31 december 2025

Afdeling	Functie
Leiding	**Secretaris-generaal**
Algemene Ondersteuning	**Documentalist**
Algemene Ondersteuning	**Interieurverzorger**
Programma Coördinatie	**Programma Specialist C&I (50% parttime)**
Programma Coördinatie	**Programma Specialist Cultuur**
- Programma Coördinatie	**Programma Specialist Onderwijs vacant**
- Programma Coördinatie	**Programma Specialist Science**

Overlegstructuren

Het secretariaat van de NUC Aruba zit in een tal van geformaliseerde en niet geformaliseerde overlegorganen. Deze zijn waren voor het dienstjaar 2025 als volgt:

- Overleg SG's Koninkrijk met een gemiddelde vergaderfrequentie van 6 à 8 keer per jaar;
- Overleg SDG-commissie met een vergaderfrequentie van 2 keer per maand;
- Overleg SG's regio 1 keer per kwartaal;
- 4LO voor culturele werkgroepen met een wekelijkse vergaderingen;

Bijlage 2: vervolg

Begrotingsuitvoering

Een onderdeel van de bedrijfsvoering is een betrouwbare, ordelijke en transparante kredietbewaking. In onderstaande tabel zijn in beknopte vorm de voorlopige cijfers van de begrotingsrealisatie 2025 opgenomen. Deze voorlopige cijfers zijn afkomstig van de Directie Financiën. Realisatiecijfers zijn voorlopig tot en met het definitief worden van de jaarrekening van Land Aruba 2025

Tabel 3. Voorlopige cijfers van de begrotingsrealisatie 2025

MINISTERIE	HOOFDBUDGET	HOOFDKOSTENSOORT	KOSTENTEXT	KOSTENPLAATSTEXT	WERKELIJK	VERPLICHTING	BEGROOT	RESTANT
Ministerie 9 F&C	206 Cultuur	4100 Personeel	4101 Salarissen en toelagen	16998305 Unescoraad	671165	0	694400	23235
Ministerie 9 F&C	206 Cultuur	4100 Personeel	4103 Kindertoelage	16998305 Unescoraad	4895	0	5200	305
Ministerie 9 F&C	206 Cultuur	4100 Personeel	4104 Vakantie-uitkering	16998305 Unescoraad	45611	0	53700	8089
Ministerie 9 F&C	206 Cultuur	4100 Personeel	4105 Vergoedingen e.d.	16998305 Unescoraad	5554	0	0	-5554
Ministerie 9 F&C	206 Cultuur	4200 Werkgeversbijdragen	4201 Toeslag AOV/AWW	16998305 Unescoraad	56466	0	57000	534
Ministerie 9 F&C	206 Cultuur	4200 Werkgeversbijdragen	4204 Bijdrage APFA	16998305 Unescoraad	58901	0	70900	11999
Ministerie 9 F&C	206 Cultuur	4200 Werkgeversbijdragen	4206 AZV-premie	16998305 Unescoraad	47861	0	48300	439
Ministerie 9 F&C	206 Cultuur	4300 Goederen & Diensten	4303 Opleidingen & cursusgeld	16998305 Unescoraad	416	0	500	84
Ministerie 9 F&C	206 Cultuur	4300 Goederen & Diensten	4304 Vergoedingen vervoer	16998305 Unescoraad	7200	0	7200	0
Ministerie 9 F&C	206 Cultuur	4300 Goederen & Diensten	4306 Reis- en verblijfkosten	16998305 Unescoraad	19438	0	19900	462
Ministerie 9 F&C	206 Cultuur	4300 Goederen & Diensten	4309 Overige vergoedingen	16998305 Unescoraad	3528	0	3300	-228
Ministerie 9 F&C	206 Cultuur	4300 Goederen & Diensten	4310 Schrijf-/bureaubehoeften	16998305 Unescoraad	212	0	1000	788
Ministerie 9 F&C	206 Cultuur	4300 Goederen & Diensten	4311 Kantoorinventaris	16998305 Unescoraad	143	0	1000	857
Ministerie 9 F&C	206 Cultuur	4300 Goederen & Diensten	4312 Huur kantoorinventaris	16998305 Unescoraad	6343	1000	7000	-343
Ministerie 9 F&C	206 Cultuur	4300 Goederen & Diensten	4313 Portikosten	16998305 Unescoraad	0	0	500	500
Ministerie 9 F&C	206 Cultuur	4300 Goederen & Diensten	4314 Telefoon, fax & internet	16998305 Unescoraad	1379	0	1500	121
Ministerie 9 F&C	206 Cultuur	4300 Goederen & Diensten	4319 Overige bureaukosten	16998305 Unescoraad	1084	0	1500	416
Ministerie 9 F&C	206 Cultuur	4300 Goederen & Diensten	4321 Electriciteit	16998305 Unescoraad	0	0	1900	1900
Ministerie 9 F&C	206 Cultuur	4300 Goederen & Diensten	4323 Huisvestingsartikelen	16998305 Unescoraad	0	0	2500	2500
Ministerie 9 F&C	206 Cultuur	4300 Goederen & Diensten	4329 Overig huisvesting	16998305 Unescoraad	484	0	500	16
Ministerie 9 F&C	206 Cultuur	4300 Goederen & Diensten	4330 Voorlichting en promotie	16998305 Unescoraad	5840	0	8900	3060
Ministerie 9 F&C	206 Cultuur	4300 Goederen & Diensten	4393 Overige kosten	16998305 Unescoraad	55	0	5000	4945
Ministerie 9 F&C	206 Cultuur	4629 Overdrachten Buitenland	4631 Contributies buitenland	16998305 Unescoraad	3364	0	5000	1636

Bijlage 3: Kerntaak Secretariaat van de UNESCO

Binnen de staatsrechtelijke verhoudingen van het Koninkrijk komt Aruba alleen in aanmerking om geassocieerd lid van de UNESCO te zijn. In oktober 2022 heeft Aruba 35 jaar als geassocieerd lid van de UNESCO gevierd. UNESCO schrijft voor dat op nationaal niveau met een Nationale UNESCO Commissie (NUC) dient te worden gewerkt. De NUC dient ondersteund te worden door een secretariaat. Het secretariaat van de NUC Aruba ressorteert sinds 1 januari 2022 onder de minister van Financiën en Cultuur. In het dienstjaar 2021 ressorteerde het secretariaat van de NUC Aruba onder het Ministerie van Onderwijs, Wetenschap en Duurzame Ontwikkeling. De werkgebieden van de UNESCO zijn ministerie overstijgend en er wordt verwacht van een NUC dat dit uitgangspunt wordt meegenomen in de werkwijze.

Conform zijn formatierapport heeft het secretariaat de volgende kerntaken:

1. **het geven van secretariële ondersteuning aan de NUC Aruba in de ruimste zin;**
2. **het bijwonen van de vergaderingen van de NUC Aruba;**
3. **het namens de NUC Aruba coördineren van projecten die een subsidie van UNESCO hebben ontvangen;**
4. **het ten behoeve van de NUC Aruba administreren en controleren van de projecten en uitgaven;**
5. **het fungeren als aanspreekpunt voor de NUC Aruba in het algemeen, maar zeer in het bijzonder in de regio;**
6. **het coördineren en implementeren van de programma's van UNESCO op werkterreinen van UNESCO**

1 NO POVERTY
2 ZERO HUNGER
3 GOOD HEALTH AND WELL-BEING
4 QUALITY EDUCATION
5 GENDER EQUALITY
6 CLEAN WATER AND SANITATION
7 AFFORDABLE AND CLEAN ENERGY
8 DECENT WORK AND ECONOMIC GROWTH
9 INDUSTRY, INNOVATION AND INFRASTRUCTURE
10 REDUCED INEQUALITIES
11 SUSTAINABLE CITIES AND COMMUNITIES
12 RESPONSIBLE CONSUMPTION AND PRODUCTION
13 CLIMATE ACTION
14 LIFE BELOW WATER
15 LIFE ON LAND
16 PEACE, JUSTICE AND STRONG INSTITUTIONS
17 PARTNERSHIPS FOR THE GOALS
SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS

Bijlage 4: Overzicht Geratificeerde Verdragen en Protocollen in het Koninkrijk

[a] Caribbean part of the Netherlands (the islands of Bonaire, Sint Eustatius and Saba)

Conventie	Nederland	Aruba	Curaçao	Sint Maarten
Convention for the Protection of Cultural Property in the Event of Armed Conflict	14 januari 1958	-	-	-
Protocol to the Convention for the Protection of Cultural Property in the Event of Armed Conflict	14 Oktober 1958	-	-	-
Convention against Discrimination in Education	25 March 1966	1 January 1986	10 October 2010	10 October 2010
Convention concerning the International Exchange of Publications.	21 November 1975	1 January 1986	10 October 2010	10 October 2010
Convention on Wetlands of International Importance especially as Waterfowl Habitat.	23 May 1980	16 January 1986	12 October 1983	12 October 1983
Universal Copyright Convention as revised on 24 July 1971, with Appendix Declaration relating to Article XVII and Resolution concerning Article XI	30 August 1985	-	-	-
Convention concerning the Protection of the World Cultural and Natural Heritage	26 August 1992	16 March 1993	10 October 2010	10 October 2010
Convention for the Protection of Producers of Phonograms against Unauthorized Duplication of their Phonograms.	7 July 1993	-	-	-
International Convention against Doping in Sport	17 November 2006	10 October 2010	10 October 2010	10 October 2010
Second Protocol to the Hague Convention of 1954 for the Protection of Cultural Property in the Event of Armed Conflict	30 april2007	-	-	-
Convention on the Recognition of Qualifications concerning Higher Education in the European Region	19 March 2008	-	-	-
Convention on the Means of Prohibiting and Preventing the Illicit Import, Export and Transfer of Ownership of Cultural Property.	17 July 2009	-	-	-
Convention on the Protection and Promotion of the Diversity of Cultural Expressions	9 October 2009			
Regional Convention on the Recognition of Studies, Diplomas and Degrees in Higher Education in Latin America and the Caribbean	10 October 2010 [a]	1 January 1986	10 October 2010	10 October 2010
Convention for the Safeguarding of the Intangible Cultural Heritage	15 May 2012	15 May 2012	29 july 2016	21 may 2014

Voor een volledig overzicht van alle conventies en protocollen zie: Netherlands - Convention | UNESCO

Bijlage 5: Overzicht UNESCO International Days

January

14 January - World Logic Day

24 January -

International Day of Education

World Day for African and Afrodescendant Culture

27 January - International Holocaust Remembrance Day[

February

11 February - International Day of Women and Girls in Science

13 February - World Radio Day

21 February - International Mother Language Day

March

4 March - World Engineering Day for Sustainable Development[9]

8 March - International Women's Day

14 March - International Day of Mathematics

20 March - International Francophonie Day

21 March -

World Poetry Day

International Day for the Elimination of Racial Discrimination

International Day of Nowruz

22 March - World Water Day

April

5 April - International Day of Conscience

6 April - International Day of Sport for Development and Peace

15 April - World Art Day

23 April - World Book and Copyright Day

30 April - International Jazz Day

May

3 May - World Press Freedom Day

5 May -

African World Heritage Day

World Portuguese Language Day

16 May -

International Day of Light

International Day of Living Together in Peace

21 May - World Day for Cultural Diversity for Dialogue and Development since 2002

22 May - International Day for Biological Diversity

June

5 June - World Environment Day

8 June - World Oceans Day

17 June - World Day to Combat Desertification and Drought

July

7 July - Kiswahili Language Day

18 July - Nelson Mandela International Day

26 July - International Day for the Conservation of the Mangrove Ecosystem

August

9 August - International Day of the World's Indigenous People

12 August - International Youth Day

23 August - International Day for the Remembrance of the Slave Trade and its Abolition

September

8 September - International Literacy Day

9 September - International Day to Protect Education from Attack

15 September - International Day of Democracy

20 September - International Day of University Sport

21 September - International Day of Peace

28 September - International Day for the Universal Access to Information

October

5 October - World Teachers' Day

6 October - International Geodiversity Day

11 October - International Day of the Girl Child

13 October - International Day for Disaster Reduction

17 October - International Day for the Eradication of Poverty

24 October - United Nations Day

27 October - World Day for Audiovisual Heritage

November

First Thursday of November- International Day Against Violence and Bullying at School including Cyberbullying

2 November - International Day to End Impunity for Crimes against Journalists

3 November - International Day for Biosphere Reserves

5 November -

World Day of Romani Language

World Tsunami Awareness Day

10 November - World Science Day for Peace and Development

Third Thursday of November - World Philosophy Day

14 November - International Day against Illicit Trafficking in Cultural Property

16 November - International Day for Tolerance

18 November - International I Day of Islamic Art[20]

25 November - International Day for the Elimination of Violence against Women

26 November - World Olive Tree Day

29 November - International Day of Solidarity with the Palestinian People

December

1 December - World AIDS Day

2 December - World Futures Day

3 December - International Day of Persons with Disabilities

10 December - Human Rights Day

18 December -

International Migrants Day

World Arabic Language Day

Bijlage 6: Internationale Participatie

Datum	Locatie	Vertegenwoordiging	Doel / Beschrijving	Werkgebied / Thema
10–14 maart 2025	Curaçao	Secretariaat UNESCO Aruba	Werkweek Koninkrijksnominatieproces UNESCO-ICH (2003)	Cultuur / ICH
21–26 april 2025	Brasília, Brazilië	Secretariaat UNESCO Aruba	IOCARIBE-vergaderingen; ocean governance	Natuurwetenschappen
29–30 april 2025	St. Vincent & the Grenadines	Nationale Commissie + erfgoedinstellingen	Caribbean Subregional MoW Conference	Cultuur / C&I
Mei 2025	Montevideo, Uruguay	Nationale Commissie + erfgoedinstoningen	Southern Cone GLAM Meeting; digitale erfgoedstrategieën	Cultuur / C&I
Juni 2025	Seoul, Republiek Korea	Nationale Commissie + erfgoedinstellingen	Internationale MoW conferentie	Cultuur
25 juni – 3 juli 2025	Parijs, Frankrijk	Secretariaat UNESCO Aruba	Intergouvernementele Oceanografische Commissie (IOC)	Natuurwetenschappen
Juli 2025	Panama City	Erfgoedinstellingen	Regional MoW Training Workshop	Cultuur / C&I
27 sept – 2 okt 2025	Barcelona, Spanje	Arubaanse cultuurpartners	MondiaYouth – MONDIACULT 2025	Cultuur / Youth Engagement
29 sept – 1 okt 2025	Barcelona, Spanje	Arubaanse cultuurpartners	MondiaYouth-sessies	Transversaal – Youth Engagement
Oktober 2025	Tashkent, Oezbekistan	Arubaanse jeugdpartners	14th UNESCO Youth Forum	Transversaal – Youth Engagement
22–24 oktober 2025	Cartagena, Colombia	Secretariaat UNESCO Aruba	UNESCO Global MIL Conference	Communicatie & Informatie
12–14 november 2025	Santo Domingo, Dominicaanse Republiek	Arubaanse onderwijs- en jeugdpartners	High-Level Regional Meeting (UNESCO 2023 Recommendation)	Onderwijs / SHS
27–28 november 2025	Chile	Ministerie belast met Sprt	het “Future in Play: International Forum on Inclusive Sport and Physical Education”	SHS
Jan–Dec 2025	Online	Secretariaat UNESCO Aruba	100+ internationale webinars, consultaties, governance	Alle werkgebieden

Bijlage 7: Korte Uitleg PP-Projecten

Description	Summary of Project
Tailor-made heat maps for Caribbean Island States- a climate resilience tool for enhanced decision-making	The proposed project, aligned with UNESCO's 42C/5 Draft Document and Budget for 2024-2025, seeks funding to implement satellite-based mapping for climate heat maps in Caribbean small island states. By enhancing spatial understanding of heat impact, this initiative aims to empower stakeholders and citizens in developing targeted strategies for climate resilience. Key project outcomes include bolstering evidence-based decision-making through heightened climate data accessibility and fostering public awareness of climate effects amidst rising temperatures for Caribbean small island states. This endeavor aligns with UNESCO's commitment to sustainable development, providing a tool for mitigation and adaptation concerning the adverse impacts of climate change on vulnerable island communities.
Connecting Lives, Designing Futures – the journey of co-designing emerging communities and desirable futures in Aruba	This project is focused on the emergence of new communities through the application of Futures -, Design - and System Thinking principles and by engaging our youth and lifelong learners in co-designing possible futures related to education, preservation of cultural heritage, Future of Work and sustainable development through intentional sustainability and personal innovation. The project consists of the emergence of 3 laboratories: o The Futures LAB (collaboration and co-design) o The Playground (capacity building through development of skills and enhancement of creative confidence through intentional serious play) o The Media LAB (civic engagement, cultural preservation, signaling, trend spotting for forecasting)
Aruba Youth Media Lab	Fostering a youth-led media hub to bring stories from young people in Aruba ages between 11 to 16 years old to the community. The Aruba Youth Media Lab is not just about learning the basics of journalism; it's about actively participating and using their voice. Throughout this program, participants will delve into print, audio, visual, and digital journalism, focusing on their storytelling abilities to cater specifically to their peers. During the program, the participants will learn from media experts and journalists how to make news bytes and reels resulting in five news broadcasts they will also have written, produced, and recorded.
Empowering Students in STEM: 3D Art Exploration	Empowering Students in STEM: 3D Art Exploration aims to empower students in Aruba to develop their creative potential and acquire technical skills through immersive workshops focused on 3D design and printing. The project aims to address the needs of all students in STEM by promoting inclusivity and reducing the gender gap. This innovative initiative fosters creativity and technical skills in Aruban boys and girls aged 8-14. This 3-month program, comprising 10 workshops (organized for two cohorts), introduces participants to 3D digital design, printing, and artistic expression. A parallel 10-week course for educators enhances classroom 3D printing integration into the day-to-day curriculum. Seeking support, the program aspires to inspire, educate, and showcase the talents of young artists, envisioning a lasting impact on their personal and professional growth.
Communication and Information as a Public Good: Designing a national communication framework for Aruba	The proposed project seeks funding to design a framework for the development of communication and information as a public good in Aruba. The innovative design research-approach involves multilateral and intergenerational stakeholders in an inclusive manner, to develop a communication ecosystem suitable for a small island developing state (SIDS) like Aruba. The project contributes to knowledge development, while building professional capacity and designing toolkits for a future CI-ecosystem in Aruba. The project will dissemminate the outcomes to the stakeholders and the general public. UNESCO Aruba commissioned the project Communication and Information as a Public Good: Designing a national communication framework for Aruba.

Bijlage 8: Kalender 2025

2025

	Januari	
	Start pp ci as public good	C&I
9	Vervolg Futures Literacy Session Unesco Aruba	Social Science
14	Workshop Sportverenigingen: Reimagine Partnerships	Social Science
20-21	Optreden Studenten Ivy League	Samenwerking Education C&I
	Stagiaire Janelly Wolff (t/m 28mei)	C&I, Education
	AI in the Age of Lifelong Learning (Unesco Webinar)	
22	UN-Model de Schakel College	Education
23	Start Traject opstellen Koninkrijksinstructie (medio Juli)	UNESCO Governance
29	Follow up AI conversations (2nd meeting UA, KvK, ATIA, Setar/ITP, DEA)	Cross-sectoral
	Applicant Training Sessions-IPDC	
	Call for Proposals	C&U Social Science
	Overleg Ad-hoc commissie	Education
	Presentation UNESCO Educampus	

	Februari	
4	ANA, UNESCO IPA SDG's Presentation	All
	Team Meeting Open Science	All
13	World Radio Day Visit Interviews to Magic FM and Hits 100	C&I
21	Mother Tongue Day	Culture
17-21	Design Sessions with Professor	Crossover/ Innovation
24+27	Guestlectures AYF Social Science	C&I, Social Science
1-28	Jaarverslag en Monitoring Projecten	Overall Governance

	Maart	
	Ocean Literacy bezoek scholen Sara/Schrijfster	Culture
12	Follow up meeting AI-conversations	
	Preparing WPFD 3 May	C&I, SS
	Bezoek Suriname	
25	Start Green School Prinses Amalia	Education & Natural Science
27	Theater Day	Culture

	April	
	Consultant Devid Ilievski for CI as Public Good in Aruba (22 april -19 Mei)	PProgramme
22	Brasilia IOCaribe	Ocean Science
	Bekendmaking MOW-register	

	Mei	
3	World Press Freedom Day Activiteit met AI-stakeholders & RAPP Theme	C&I
5-9	Bezoek SG Marva Browne	Cross Sectoral C&I and Culture
18	Celebration Museum Dag	Culture
27	Zerodraft Mondiacult Bespreking	Culture
26-27	Conference Ocean UA	Natural Science/Ocean Science

	Juni	
19	Presentatie Hilario Angela	ASPNet
24-28	Conferentie IOC in Parijs	Ocean Science
30	Commentaar Draft Uitkomst Mondiacult	Culture
	Start Organisatie Presentatie The Culture	Culture

28	Start Collab Impacthub	Crossover

Juli		**Augustus**	
Bespreking Universiteit van Aruba Open Science	Science	Conference anti doping focal point will attend	
Bespreking Stagehandleiding UNESCO Aruba	Overall Governance	Voorbereiding Mondiacult 2025 en deelname	
		Overleg Koninkrijks Commissie herdenking Slavernij	Crossover
Bespreking Strategisch plan ASP-Scholen	ASPNet	**25-27** MAB Workshop	
Bespreking Island Watch Possible Pilot	SIDS		
CMO Bespreking Tsunami Ready			
Inclusion webinars			

	September			**Oktober**	
2-5	Digital learning week	C&i, education	**1-2**	Conference AI advies minister	
	Presentatie The Culture	Social Science		Bijwonen workshop cultuur statistieken	
11	Presentatie Advies the Culture Online			Voorbereiding ambtelijk en bestuurlijk General conference	Unesco governance
	Sessie Open Science samen met de Universiteit	Crossover	**24-31**	MIL Week & Conferentie 21-25okt	C&I
	Start Stagiaire Nihayla Meyers	Meaningful Youth Engagement			
	Start	C&I		Afronding CI as Public Good	C&I
12	Micro Workshop AFY Education Students	(12Sept-31 okt)			
	CI as PG samenwerking Design Academy		**20-21**	Training	
17	Mondiacult Side Event			Submission MAB nomination	
	Start ASP School Year 2025-2026			Tour Shoco Sanctuary	
28	Survey Open Science	C&I			
	Mondiacult (27 sept – 2oktober)	Culture			

November			**December**	
Closing Assignment Design Academy			Future literacyweek	Social science
Stage + Voorbereiding		**2**	Futures Day Publication	
Information Session Participation Programme		**10**	Inspiration AfternoonCelebration MOW Inspiration	Communicatie & Culture
Training Leiderschap Module 1		**15-31**	Individual Meetings Participation Programme	PP
Bezoek Santa Rosa				
Start Cyclus Participation Program				

Bijlage 9: Youth Forum

Het 14e UNESCO Youth Forum in Samarkand, Uzbekistan

Mijn naam is Edseline Gomez. Onlangs kreeg ik de kans om als jongere Aruba te vertegenwoordigen tijdens het 14e UNESCO Youth Forum in Samarkand, Uzbekistan. De reis ernaartoe betekende een aantal lange vluchten over drie continenten, maar het bracht me uiteindelijk naar drie intensieve dagen vol gesprekken, samenwerking en nieuwe inzichten met jongeren uit de hele wereld.

Tijdens het Forum kwamen meer dan 150 jongeren samen rond het centrale thema: klimaatactie en de sociale impact daarvan, vooral op jonge mensen. In verschillende workshops en werksessies deelden we hoe klimaatverandering onze gemeenschappen raakt en gingen we met elkaar in gesprek over mogelijke oplossingen.

Een van de belangrijkste momenten was de laatste werksessie. Daar werkten we samen aan wereldwijde en regionale aanbevelingen en aan een slotverklaring met een oproep tot actie. Voor mij was het belangrijk om daar actief aan deel te nemen, zodat de stem van jongeren uit het Caribisch gebied goed werd meegenomen. Ook wilde ik ervoor zorgen dat de aanbevelingen aansluiten bij de realiteit van kleine eilandgemeenschappen zoals Aruba. De uiteindelijke verklaring van het Forum wordt meegenomen naar de Algemene Conferentie van UNESCO als de officiële aanbevelingen van jongeren.

Het Forum was een inspirerende ervaring voor mij. Het was bijzonder om samen te werken met meer dan 150 jonge changemakers, dromers, doeners en pleitbezorgers die zich allemaal inzetten voor een duurzamere en rechtvaardigere toekomst. Wat me vooral opviel, was hoeveel we eigenlijk met elkaar gemeen hebben. De situaties verschillen per land, maar de zorgen en ambities zijn vaak hetzelfde. Jongeren over de hele wereld willen bouwen aan een toekomst die duurzamer, veerkrachtiger en eerlijker is.

Aruba vertegenwoordigen op zo'n internationaal podium was voor mij extra betekenisvol. Kleine eilandgemeenschappen worden in wereldwijde discussies nog te vaak over het hoofd gezien en krijgen niet altijd een plek aan de tafel waar beslissingen worden genomen. Door daar aanwezig te zijn, kon ik laten zien dat Aruba wel degelijk een belangrijke stem heeft, vooral als het gaat om onderwerpen die ons direct raken, zoals klimaatverandering en duurzaamheid. Voor kleine eilanden zijn middelen en kansen om kennis en vaardigheden op te bouwen vaak beperkt. Daarom zijn internationale bijeenkomsten zoals deze zo waardevol. Ze helpen om nieuwe kennis op te doen, netwerken op te bouwen en ervaringen uit te wisselen.

Jongerenvertegenwoordiging is belangrijk omdat jongeren nu al meebouwen aan de samenleving van morgen. Ze brengen nieuwe perspectieven, stellen vragen die soms over het hoofd worden gezien en blijven aandringen op actie en verantwoordelijkheid. Misschien nog belangrijker is dat jongeren de kracht hebben om nieuwe mogelijkheden te zien en zich een andere toekomst voor te stellen. Wanneer jongeren een stem krijgen, moedigt dat ook anderen aan om zich uit te spreken en betrokken te raken.

Youth Forums bieden de kans om te leren van mensen met verschillende achtergronden en ervaringen. Dat verruimt je blik en laat zien wat er mogelijk is wanneer mensen samenwerken aan positieve verandering. Het belangrijkste van deelname aan forums zoals deze is dat je de ervaringen en kennis weer meeneemt naar je eigen gemeenschap.

Sinds mijn terugkeer op Aruba ben ik actiever geworden in het delen van informatie over duurzaam leven en het aangaan van gesprekken binnen de gemeenschap. Ook blijf ik intensief werken met jongeren, waaronder de leerlingen van EduCampus Aruba, om bewustwording en actieve participatie rond duurzaamheid en maatschappelijke thema's te bevorderen.

Een concreet voorbeeld van mijn betrokkenheid is mijn actieve lidmaatschap bij Sunrise City Coconut Collective, een lokale non-profitorganisatie die zich inzet voor gemeenschapsopbouw, duurzaamheid, culturele identiteit en veerkracht. De organisatie stimuleert initiatieven die mensen verbinden met elkaar, met de natuur en met het Arubaanse erfgoed, onder meer via educatieve projecten, buurtactiviteiten en groene initiatieven.
Binnen dit kader neem ik deel aan verschillende lopende projecten, waaronder de aanleg van een gemeenschappelijke kruidentuin, waar buurtbewoners en jongeren samen leren over lokale planten, voedselzekerheid en traditionele kennis. Daarnaast werk ik mee aan het project "Legacy in a Pot", dat intergenerationele dialoog bevordert en cultureel erfgoed helpt behouden door ouderen en jongeren samen te brengen rond verhalen, tradities en het doorgeven van kennis. Het doel van dit project is om uiteindelijk een kookboek samen te stellen dat gevuld is met recepten, verhalen en herinneringen, dat kan worden gebruikt voor educatieve doeleinden en om cultureel erfgoed levend te houden. Binnen dit project is mijn specifieke rol om mensen mee te nemen in deze reis door middel van vlogs, waarin ik het proces documenteer, de verhalen vastleg en de gemeenschap betrek bij elke stap van het traject.

Rond International Women's Day heb ik eveneens bijgedragen aan meerdere activiteiten die empowerment en verbinding stimuleren. Zo organiseerden we intergenerationele cafégesprekken met ouderen, waarin ervaringen, levenslessen en perspectieven werden gedeeld. Ook bracht onze jongerenraad een bezoek aan het parlement voor een dialoog met vrouwelijke leden van de Bijzondere Commissie Ontwikkeling en Monitoring SDG's, waarbij jongeren hun ideeën en zorgen konden bespreken over duurzame ontwikkeling en de toekomst van Aruba.
Verder verzorgde ik een interactieve presentatie over rampen- en risicobeheer in het kader van Futures Day. Dit initiatief werd uitgebreid tot een volledige Futures Week, met activiteiten die jongeren aanmoedigden om na te denken over klimaatverandering, veerkracht, veiligheid en hun rol in het vormgeven van de toekomst.
Door deze uiteenlopende initiatieven blijf ik mij inzetten voor een duurzamer, inclusiever en veerkrachtiger Aruba, waarbij educatie, dialoog en samenwerking centraal staan.